

Wychodzi w dni powszednie,
w godzinie 3 po południu z datą dnia następnego.

Przemiar z przysięgą płacony wynosi:
w kraju i Austrii miesięcznie 1 zł. 10 ct.
w Niemczech „ „ „ 50 „
w innych państwach „ „ „ 20 „
Za zmianę adresu dopłaca się 20 „
Opłat należy uiszczać równocześnie z datą
kiosku zmiany adresu.

Przemiar w Lwowie miesięcznie 1 zł.
Reszt kosztuje w Lwowie 4 ct.
na prowincyi „ „ 6 ct.

Numery z poprzednich lat po 18 ct.

Wszelkie doniesienia prywatne
o zarobkach, dochodach, wstąpieniu, obywatel-
stwach, małżeństwach, pogrzebach, ślubach, urocz-
niach, awansach, reklamach, dyktando, dyktan-
dów i konarskich, spisy aktów, de-
klaracji, a także wszelkich, należących do
kiosku t. j. do 10 ct. nie odpowiadają.

PRZEGŁĄD

polityczny, społeczny i literacki.

Dziś: św. Oktawiana
Jutro: św. Wiktora M.

Kodrata M.
Sofronya Pr.

Adres Redakcyi i Administracyi
Ulica Sykulska 1. 45.

Naczelnym Redaktor i Wydawca: **LUDWIK MASŁOWSKI.**

Wschód słońca o g. 6 m. 7
Zachód „ „ 6 m. 7

Długość dnia godzin 12 m. —
Przybyło dnia od wczoraj 3 m.

OGŁOSZENIA I PRZEGLĄD PRACY
przyjmuje wyłącznie:
Kioski i kioski szkolne w Lwowie
Pasaż Habsburski 1. g.
Ceny ogłoszeń:
Zwyczajne ogłoszenia na czwartą
stronicy
wiersz petirowy albo jego miejsce 10 ct.
W drobnych ogłoszeniach
długość petirowa na każde słowo 2 ct.
długość garmondem „ „ 3 ct.
korosp. prywatne „ „ 4 ct.
Nadawanie na trzeciej stronie:
Ogłoszenia wiersz petirowy albo je-
go miejsce 80 ct.
Bakamy po kronie wiersz petirowy 50 ct.
Ogłoszenia nad przegladem politycznym
na pierwszej stronie wiersz peti-
rowy „ „ 60 ct.

**Z powodu kończenia się kwarta-
łu upraszamy o wcześniejsze odno-
wienie prenumeraty, gdyż inaczej nie
możemy uregulować nakładu, a wsku-
tek tego braknie potem egzemplarzy
„Przeglądu” dla tych osób, które się
z odnowieniem prenumeraty spóźniły.**

Przenumerata wynosi:
Miesięcznie 1 zł. 10 ct.
Kwartalnie 3 „ 30 „
Półrocznie 6 „ 60 „
Rocznie 12 „ 120 „
Za zmianę adresu dopłaca się 20
centów.

Przegląd polityczny.

Lwów 21 marca.

W ostatnią niedzielę odbył się w Pozna-
niu bardzo liczny wiec rodziców polskich, zwo-
lany dla odwołania protestu przeciw bezprawne-
mu zakazywaniu przez rząd prywatnej nauki
języka polskiego. Sprawa ta jest nader ciekawa
z tego względu, że z niej można się przekonać,
iż konstytucja pruska już nie obowiązuje mi-
nistrow; mogą oni postępować zupełnie samo-
wolnie, jak w pierwszym lepszym państwie
despotycznym, a sejm pruski uznaje to za do-
bre, ilekroć chodzi o którąkolwiek narodowość
niegermanską. Po upadku Bismarcka wydał mi-
nister oświaty hr. Zedtwitz rozporządzenie, ze-
zwalające na naukę języka polskiego w szko-
łach ludowych w godzinach wolnych od wy-
kładów, objętych naukowym planem. Uczynio-
no to dlatego, że dżiatwy, nieumiejącej żadne-
go języka, niepodobna było przygotować do
pierwszej spowiedzi, więc religijne uczucie
z wolna zanikało w młode pokolenie, wskutek
czego silnie się rozwinął socjalizm. Lecz po
ustąpieniu hr. Zedtwitza nowy minister oświa-
ty p. Bosse zniósł rozporządzenie swego po-
przednika i reskryptem z 16 marca 1894 r.
oznajmił, że kto chce, może się prywatnie uczyć
po polsku nawet u nauczycieli szkół ludowych.
W reskrypcie było powiedziane, że zniesienie
rozporządzenia hr. Zedtwitza nie oznacza prze-
kładania polszczyzny, lecz tylko ma na celu
usunięcie nadprogramowych nauk, wykłada-
nych w budynkach rządowych, a jednak nie
podlegających rządowej kontroli. Rząd zama-
rzył, że tak daleka nie ma nie przecie pry-
watnej nauki języka polskiego, iż z góry wszyst-
kim nauczycielom pozwala dawać takie pry-
watne lekcje i nawet woli, aby je dawali rzą-
dowi profesorowie, niż wszelkie inne „niepowo-
lane” osoby. Podczas rozprawy nad tem rozpo-
rządzeniem p. Bosse sejm pruski uznał traf-
ność rządowego stanowiska i oddał bardzo
często ministrowi, odpowiadając Kołu polskie-
mu, dowodzili, że przeciw każdemu wolno się
uczyć po polsku nawet u rządowych nauczy-
cieli. Wice-prezes gabinetu p. Miquel w osta-
tnich czasach bardzo często popisywał się tym
dobrym dowodem pruskiej sprawiedliwości,
dodając, że byłoby dobrze, aby i Niemcy
kolepcy uczyli się po polsku, bo to dla nich
będzie korzystne w prywatnym życiu. Słucha-
jąc tych argumentów, sami hakatyści rozrze-
wniali się nad swą dobroduszością. Ale Pa-
cy, wbrew ministerialnym przewidywaniom,
na serjo skorzystał z prawa urządzania pry-
watnych wykładów języka polskiego, choć to
było i kosztowne dla rodziców i uciążliwe dla
dżiatwy. Potworzyli w wioskach i miasteczkach
kółka opiekujące się nauką polszczyzny, urzą-
dzili odpowiednie lokale, dostarczyli książki,
zapłacili nauczycieli. Zawód spotkał p. Bossego
i jego hakatystycznych protektorów, lecz oni
prędko znaleźli na to radę: podrzędne władze
zaczęły zakazywać nauki polszczyzny. W je-
dnej miejscowości policja uznała, że lokal nie
jest dostatecznie zabezpieczony od pożaru, w
innej — inspektor szkolny przekonał się, iż
prywatne lekcje zbyt dużo czasu zajmują na
uczycielowi, w jeszcze innej — lekarz powia-
towy podniósł jakiś zarzut — i tak wszędzie

ustawie prywatne wykłady polszczyzny, cho-
ciaż oficjalnie zawsze jeszcze wolno je było
odbywać i ministrowie z p. Miquelem na czele
ciągłe popisywali się w sejmie swą niezrówna-
ną życzliwością dla Polaków. W końcu jednak
Koło polskie, zebrawszy potrzebne materiały
dowodowe, przystąpiło do wyświetlenia sprawy.
Posel Grabski zaatakował ministra Bossego,
popierając każde swe zdanie jakimś okólnikiem
administracyjnym, przeznaczonym tylko dla
urzędników, albo listami osób prywatnych,
Niemców, skarżących się na to, że im, w ich
własnych domach, władza nie pozwala uczyć
swoich dzieci po polsku bodaj tyle, aby się mo-
gli rozmówić ze służbą, natomiast zalecając
im, aby tę służbę i w ogóle wszelkich robotni-
ków brali z Niemiec. Przytoczywszy te dowo-
dy, p. Grabski rzekł: „Urzędnicy, udający się
do afrykańskich kolonii, obowiązani są w ber-
lińskim seminarium języków wschodnich uczyć
się po arabsku, suahelsku, guzarańsku i hindo-
stańsku, chociaż Hindusi są tylko nielegalnymi
emigrantami w niemieckich koloniach w Afry-
ce; natomiast w Poznańskim, gdzie ludność
polska stanowi gdzienigdzie 88%, ogólnego za-
łudnienia, rząd nie przyznaje językowi polskie-
mu nawet takiego równouprawnienia, które
postawiłoby go w jednym rzędzie z mowami
afrykańskimi murzynów. Słusznie też pisze mi
jeden obywatel niemiecki: „Gdybyśmy chcieli
uczyć swoją córeczkę po chińsku, rząd uznałby
to za dobre, ale język polski jest wykłety i
wogóle rząd uważa za zbrodnię chęć poznania
tego języka, zwłaszcza jeżeli tę chęć okaże
Niemiec.”

W tem miejscu hałasiliwie z oburzeniem
przerwało panu Grabskiemu, lecz on rzekł spo-
kojnie: „Jestem upoważniony pokazać panom
ten list; pochodzi on od bardzo poważnego
obywatela i niewątpliwie Niemca”. Więć
ucisło w sejmie, jakby makiem siał.

Przemówił następnie członek centrum p.
Faltin, notaryusz ze Szląska, a mówił o ucisku
ludności polskiej z takimi wybuchami, oburze-
nia, że prezydent kilka razy wyzywał go do po-
rzadku. Ten poseł zapewnił, że urzędnicy wprost
haniebnie traktują Polaków, nazywając ich na-
wet publicznie nie inaczej jak bydłem, albo
wołami. Takie postępowanie niesłychanie drażni
spokojną ludność, która widząc w rządzie i pań-
stwie wrogów, zmienia się prędko do niepozna-
nia. Nic to, że się staje na wkrótce polską, bo
Polacy nie są słynni ludźmi, żyło się z nimi
bardzo przyjemnie; ale zaczyna się zwracać ku
socjalizmowi, ponieważ ci przyrzekają przewrócić
to państwo. W tym samym tonie mówił inny
katolik p. Schmitz, natomiast liberał Kopsch i
rządowiec, a do tego pastor Hackelberg bar-
dzo chwalił istniejące stosunki. — Wreszcie zabrał
głos minister p. Bosse i rzekł, że w istocie mu-
siał cofnąć pozwolenie na prywatną naukę pol-
szczyzny, bo „powstała cała sieć polskich szkół
prywatnych, co mogło doprowadzić do groźnych
niebezpieczeństw dla państwa, mającego tak
wielkie zadania na wschodzie”. Agitacja polska,
obejmująca już i Szląsk, pochodzi właśnie
z istnienia owej prywatnej nauki polszczyzny.
Co innego Afryka, a co innego Wielkopolska;
tam Niemcy mają inne zadanie, a tu inne,
więc też odmienne są środki postępowania. To
całkiem zrozumiałe. Lecz ministrowi oświaty
nieustannie jest przedstawiane jako ten urząd,
który zakazuje Polakom prywatnie uczyć się
swojego języka. Ministerium nie czyni tego, co
wychodzi z zakresu jego władzy. Ono tylko
nauczycielom rządowym nie pozwoliło nigdzie
dawać prywatnych lekcji języka polskiego.
Przecież ono ma prawo rozporządzania się swoi-
mi urzędnikami.

Tak mówił p. Bosse, a sejm uznał, że mó-
wił dobrze — i na tem się skończyła rozprawa.
Nie wyjaśniono, który w takim razie nie po-
zwala prywatnie uczyć po polsku, kto ka-
zał policji pilnować, aby nigdzie tych wykla-
dów nie było. Dla omówienia tego szczegółu
zwołano wiec do Poznania na ostatnią niedzielę.
Co na nim było, to wiemy z wczorajszego te-
legramu.

Podobno Belgia zażądała dla siebie dzier-
żawy w Chinach, lecz mniejszej, niż otrzymała
inne mocarstwa. Na dużą jej nie stać, chce
więc tylko posiadać nadmorską okolicę, o któ-
rą utyka kolej niemiecka, budowana za bel-
gijskie kapitały, przyczem jednak zastrzeżo-
nie prawo rozszerzenia w przyszłości granic
dzierżawy. Mała ta sprawa wzburzyła jednak
Anglików, ponieważ widomo, że kolej niu-
czwańska budują właściwie Francuzi i Rosy-
anie, a Belgia wysunęła o nią po to jedynie, że
wiedzieli, iż Anglicy nie dopuszczą ich do tej
budowy. Z tego wynika, że i dzierżawę bierze
Belgia dla francusko-rosyjskiej spółki, czyli że
będzie parawanem, za którym usadowią się
w Niuczwanie te dwa mocarstwa, walczące
w Chinach z Anglią. Z tego powodu *Times*
pisze, że „wstrzymywany od lat kilku wybuch
wojny z przyczyn, nagromadzonych w Azji
wschodniej, ogromnie się zbliża i z każdym
dnem trudniej jest utrzymać rękę się sto-
sunki. Dotąd starannie unikano wyrazu „roz-
biór Chin”, mówiono tylko o dzierżawach,
które jeżeli nie *de facto*, to *de jure* zachowy-
wały terytorjalną całość Chin. Zbliża się
chwila, w której sprawa rozbioru będzie mu-
siała stanąć na porządku dziennym, albowiem
interesa dzierżawców zaczynają ze sobą się
kłócić. Ze spokojem czekamy wypadków, bo
wiemy, że naszej floty nikt nie pokona. Niech-
że się stanie, czego już uniknąć nie można.
Nie zajmujmy nas to, jak Rosya i Francya do-
stroją swe siły do swych pożądlwości, ale
z ubolewaniem spoglądamy na Belgię, której
król w swej nadmiernej ambicji pragnie stwo-
rzyć z małego a spokojnego kraiku wielkie
kolonialne mocarstwo; wziął na swe wątle bar-
ki Kongo, bierze część Chin, chce stworzyć
flotę wojenną, marzy o sojuszu z Rosyą i
Francyą, a w pewnej chwili bardzo łatwo się
przekona, że zniknąć może jądro, dokoła któ-
rego chce mu się stworzyć państwo kolonialne.
Niech dopóki czas dobrze się zastanowi
w Brukseli, czy nie lepiej jest Belgii żyć tak,
jak żyć powinna żona cesarza, t. j. tak, aby
o niej najmniej mówiono?”

Odezwa.

W Rzymie zawiązał się komitet, który
ma na celu zebrać w jeden tom wszystkie ar-
tykuły, jakie w prasie podziemnej i periody-
cznej całego katolickiego świata pojawiły się
z powodu choroby Ojca św. Leona XIII, a któ-
re wypowiadały hold Jego osobie, uznanie dla
Jego rządów i dla Jego pracy apostolskiej.
Zbiór ten, oprawiony w jeden tom, będzie po-
tem przedłożony Ojcu św. W skład komitetu
wymienionego wchodzi bardzo wybitni mężo-
wie należący do obozu katolickiego, jako to
hr. Edward Saderini, maigrabia Juliusz Sacchet-
ti, hr. Karol Santucci, comm. Edmund Pucci-
nelli, magr. Antoni Malvezzi - Campeggi, Fran-
ciszek di Napoli Rampolla książę Campobello,
i cav. Paweł Pericoli.

Komitet ten upoważnił nas do zebrania
wszystkich artykułów, jakie w tej materii po-
jawiały się w języku polskim. Upraszamy więc
wszystkich szan. Redakcyje pism polskich, aby
zechciały jak najprędzej przysłać nam po 4
egzemplarze odnosnych numerów lub zeszy-
tów swych wydawnictw, a my to wszystko
starannie ułożymy przesyłamy na ręce tego
komitetu. Prosimy dlatego o 4 egz., że komitet
rzymski właśnie żąda 4 egzemplarzy.

Redakcya *Przeglądu*.

SEJM.

(Dokończenie 18 posiedzenia z 20 marca).

W dalszym ciągu wczorajszego posiedze-
nia dokonano debaty nad projektem ustawy
o organizacyi szkół realnych.

Przy paragrafie 11, który postanawia, że
„ogół godzin obowiązkowej nauki nie może
przekraczać w wyższych klasach 31 godzin
tygodniowo” zażądał p. Soleski obniżenia
tej liczby na 30 godzin, gdyż uczniowie mie-

liby jeden dzień w tygodniu, w którym mu-
sieliby siedzieć przez 6 godzin w szkole. P.
Bobrzyński oświadczył, że dopóki nie bę-
dzie zaprowadzona ósma klasa, dopóty niepo-
dobna uszczuplać liczby godzin przeznaczonych
na naukę. Sprawozdawca dr. Pilat
również sprzeciwił się wnioskowi p. Soleskiego
i zwrócił na to uwagę, że w dawnych planach
naukowych było aż 33 godzin. W głosowaniu
odrzucono wniosek p. Soleskiego.

Przy paragrafie 12, orzekającym, że w spra-
wie języka wykładowego w szkołach real-
nych obowiązują ustawy krajowa o języku
wykładowym w szkołach ludowych, zabrał głos
p. Okuniewski i rzekł, że wprowadzenie
nie stawia żadnego formalnego wniosku, ale korzy-
sta ze sposobności, aby jeszcze raz zaznaczyć,
że język ruski traktowany jest przez Sejm po
macoszemu, jakby język hebrajski. Oto gimna-
styka i kaligrafia stanowią przedmiot obowią-
zkowy, a język ruski nie.

Przy paragrafie 17 wnosi p. Soleski
poprawkę, aby oddział równorzędny tworzone
zaraz, gdy w jakiej klasie jest więcej niż 50
uczniów i aby w razie, gdy taka paralela
utrzyma się przez 3 lata, zamianowano dla niej
zaraz nadełatowego nauczyciela. — Kto wie,
czy w przyszłości nie będzie nasz kraj znów
niezwykle traktowany przez władze central-
ne, dobrze więc zawczasu zabezpieczyć się.
W głosowaniu upadła poprawka p. Soleskiego.

Przy paragrafie 28 wnosił p. Soleski
poprawkę, ażeby rozszerzono trybucyę groma-
nauczyielskiego przyznawanej o tyle, by mu
przynależało prawo stawiania wniosków o zni-
żenie nauczycielom przepisanej liczby godzin
tygodniowych nauki o 1 do 3. W innych kra-
jach dyrektor lub grom nauczycielskie ma
prawo nie tylko stawiać taki wniosek, ale
wprost zniżyć nauczycielom liczbę godzin, tyl-
ko w Galicyi Rada szkolna zagarnia wszystko
dla siebie, a uważa grom nauczycielskie za
niezdolne do tego, do czego wybornie się na-
dają gdzie indziej.

P. Bobrzyński oświadczył, że w inte-
resie utrzymania harmonii między nauczycie-
lami nie może głosować za poprawką p. So-
leskiego.

W głosowaniu upadła poprawka p. So-
leskiego.

Przy paragrafie 29, dotyczącym obsadza-
nia posad nauczycielskich, zażądał p. Soleski
przynależenia gromom nauczycielskim prawa wy-
dawania opinii o kandydatach. Przy tej spo-
sobności ostro wystąpił p. Soleski przeciw
sprawozdawcy p. Pilatowi, który rzekł, że grom
nauczycielskie nie będzie wydawało tak
sprawiedliwej opinii, jak dyrektor Zakładu.
„Te słowa p. Pilata — rzekł p. Soleski — na-
leży uwiecznić. P. Pilat, jako profesor uniwer-
sytetu, powinien je sobie kilka razy powtórzyć
a nauczycielstwo przyjmie je do wiadomości
jak należy”. Zdaniem mówcy, właśnie grom
nauczycielskie będą jak najsprawiedliwsze w
dobieraniu sobie kolegów — inny sposób obsa-
dzenia posad otwiera tylko szerokie wrota pro-
tekcji i czasami wystarczy mieć dostojnego
chrześcijańskiego ojca, aby otrzymać posadę. Dy-
rektor nie może mieć ani odrobiny większej po-
wagi od grom nauczycielskiego — mówca sam
znał dyrektorów, którzy nie żażywali wcale
powagi, którzy faskami masło sprzedawali a je-
den z nauczycieli, który dobrze ważył to
masło, był dyrektorem najmilszym.

P. Bobrzyński rzekł, że pozostawia
ocenieniu Izby, czy poprawka p. Soleskiego
jest słuszną, w każdym razie Rada szkolna
układając tę ustawę, kierowała się tylko tem,
aby nie stwarzać gruntu dla nieporozumień, dla
wytwarzania się partii *pro i contra*.

P. Soleski jeszcze raz zabrał głos i
rzekł, że nie myśli występować przeciw po-
wadze dyrektorów, ale to musi zauważyć, że
nadawanie dyrektorom zbyt obszernej władzy
dyktando, prawa wydawania tajnych
opinii i konkomitacyi, gangrenuje nauczy-
cielstwo.

W głosowaniu upadła poprawka p. So-
leskiego. — Resztę paragrafów projektowanej
ustawy przyjęto bez zmiany.

Przyjęto także proponowane przez komi-
sję szkolną trzy rezolucje w sprawie powie-
kszenia liczby godzin nauki religii i urzędowania
kursów dla praktycznego kształcenia kandyda-
tów na nauczycieli szkół realnych i w ten
sposób załatwiono całą ustawę w drugim czy-
taniu.

Następnym punktem porządku dziennego
była debata szczegółowa nad projektem zmiany
sejmowej ordynacyi wyborczej. Marszałek za-
żądał obliczenia ilu posłów jest w sali, poczem
rzekł: „Jest posłów 101 albo 102, zatem nie
ma wprawdzie kwalifikowanej większości, ale
w każdym razie jest więcej, niż na ostatnim
posiedzeniu. Będziemy więc próbowali jeszcze
jutro, czy znajdzie się potrzebna większość”.
Zauważyć wypada, że ruscy posłowie przeciwi-
li się powiększeniu liczby posłów z miast i przed
obliczeniem głosów gremialnie wyszli z sali,
czem przyczynili się częściowo do zdekomple-
towania izby.

Dalsze sprawy będące na porządku
dziennym nie budziły już żadnego zajęcia.
Sala wyłndła się tak, że zaledwie czterdzi-
estu posłów w niej pozostało. Monotonnie od-
czytywali referencyi wnioski komisyj, któ-
rych, prawdę mówiąc, nikt nie słuchał, —
przyjęto je atoli wszystkie bez dyskusyi. W ten
sposób załatwiono jeszcze czterdzieście spraw.
Między innemi pozwolono towarzystwu akcyj-
nemu kolei lokalnej Lwów-Cisna na podwyż-
szenie kapitału zakładowego o sumę 90.000 zł.
i upoważniono Wydział krajowy do nabycia
imieniem kraju akcji pierwszeństwa tej kolei
za sumę 60.000 zł, uznano budowę kolei Prze-
worsk-Bachórz (Dynów) za pożyteczną i po-
trzebną ze względu na interesa kraju i upo-
ważniono Wydział krajowy, aby w razie wy-
dania koncesyi państwowej na tę koleję udzielił
jej imieniem kraju gwarancji dochodu 4%,
i prawidłowego umorzenia pożyczki pierwszeń-
stwa 1.700.000 zł, upoważniono Wydział kra-
jowy do objęcia imieniem kraju akcji pierw-
szeństwa kolei lokalnej Trzebinia-Skawce za
sumę 266.000 koron i do zaciągnięcia na ten
cel pożyczki w Banku krajowym lub w innej
instytucyi finansowej czteroprocentowej po
kursie możliwie najkorzystniejszym, przyjęto
do wiadomości sprawozdanie o sprawach gór-
niczych i wezwano rząd, ażeby otworzył
w lwowskiej politechnice piątą oddział gór-
niczo-hutniczy. — Wreszcie załatwiono jeszcze
kilka petycji w sprawach drogowych i sani-
tarnych i na tem wyczerpano porządek dzien-
ny, poczem marszałek polecił odczytać zgło-
szone wnioski i interpelacye.

P. Krampa interpeluje rząd w sprawie
niesłusznego wymiaru podatku osobisto-doch-
dowego kilkunastu gospodarzom w powiecie
ropczyckim, p. Szwed interpeluje w sprawie
regulacyi rzeki Stryszwki w obrębie gmin
Lachowice, Stryszawa i Sucha w powiecie ży-
wieckim, a p. Okuniewski interpeluje rząd
kiedy przedłoży Sejmowi akta wyboru p.
Abancourt’a, wybranego w okręgu żydaczow-
skim. P. Data interpeluje rząd w sprawie po-
stępowania starostwa w Lachowicach względem
żyda Rammera, trudniącego się strzeżeniem ro-
botników. P. Kramarczyk interpeluje rząd
w sprawie zezwolenia na sprzedaż mięsa wa-
grogratowego, p. Bernadzikowski interpe-
luje Wydział krajowy w sprawie zebrania dat
statystycznych co do cen pomieszek w kraju
celem uregulowania kwatrowego dla kolejarzy,
wreszcie p. Okuniewski interpeluje w
sprawie nadużyć pisarza gminnego w Jabloni-
cy. — Nadto postawił p. Czecz wniosek o
wezwanie rządu, ażeby ustawę o tępieniu za-
razy u nierogaczyny jak najrychlej w życie
wprowadził.

Koniec posiedzenia o godzinie 3 po po-
łudniu.

W sprawie lekarskiej.

(Ciąg dalszy).

Na czele postawie lekarzy, którzy przy
swoich ogromnych dochodach, zarazem nadają
ton i w rzeczywistości wyłącznie przyczyniają
się do wyrabiania tej opinii, jaka dzisiaj po-
siada ogół o lekarzach praktykujących. Są to
zazwyczaj ludzie bez przeszłości i znaczenia,
których niejednokrotnie proste przypadki wy-
niósł na szczyt powodzenia; dzieci szczęścia,
ulubieńcy dam. — Ołbrzymia praktyka, wyko-
nywana *en masse*, według jednego i tego same-
go szablonu, częstokroć za biletem, gorączko-
wa, nie dopuszczająca nawet chwili czasu do
głębszego namysłu, pochłania ich całkowicie.
Dochody wzmagają się rok rocznie, dochodzą do
szczytu, poczem maleją stopniowo. Genialny
lekarz na horyzoncie praktyki lekarskiej znika
jak meteor, pozostawiając za sobą smugę świateł-
na; wspomnienie bezprzykładnego, niezmier-
nie usprawiedliwionego powodzenia. To High-life
lekarze, czy tak nadzwyczajnie zdolni, nie wiado-
mo, ale, że nadzwyczajnie sprytni to pewna
pełni tej niesmacznej, drobnotkanej, czułości-
wości, którą kobiety bardzo lubią. To też w se-
zonie letnim roi się formalnie poczekalnia od
pacjentek. „Konsyliarz! moja córka ma prze-
ciężenie, że Abazyja jej bardzo dobrze zrobi.
Ona ma takie do ciebie zaufanie konsyliarzu! —
powiedz, że nie masz nic przeciwko temu”. —
Bywa gorzej, zdarzają się nie rzadko naiwni
mężowie. „Konsyliarzu! na miłość boską, poradź
mojej żonie, gdzie ma w tym roku wyjechać —

tylko tak sumiennie, przecież wiesz, że ona w
tobie formalnie zakochana” itd. Tu następuje
z całą powagą wygłoszona ordynacja, która
zaleca stosownie do chęci i możliwości pacjen-
tek, Abazyję, Rivière lub Ostendę, albo nieco
skromniej Norderney lub Zakopane.

Jakoś choroby nie odgrywa tu żadnej
roli. Specjaliści w teorii i reklamie są uniwer-
salnymi geniuszami w praktyce a ta różno-
rodność praktyki z jednej strony przyczynia się
do szerzenia ich wziętości, z drugiej, z powodu
nieuchwytliwości ich właściwego fachu, chroni
przed odpowiedzialnością w razie niepomysłne-
go wyniku. I rzeczywistość, jeżeli gdzie, to naj-
słuszniej w tej praktyce high-life lekarzy, przy-
słowie: wiara i zaufanie uzdrowia, zyskuje na
powadze i znaczeniu, czy tylko na długo — to
pytanie.

Ze względu na dochody często przecenia-
nie, na drugim miejscu umieszczać należy pry-
maryszów i profesorów. Są to ludzie, którzy
własną pracą, częstokroć o głodzie i chłodzie,
z wielkim nakładem pracy umysłowej i fizy-
cznej, doszli do tych dochodów, które ogół
ocenia na dziesiątki tysięcy, a które w rzeczy-
wistości redukują się do nieco skromniejszych
rozmiarów. Zazwyczaj oświiali w służbie lekar-
skiej, ze znajomością fachową, łączą głęboką
znajomość natury ludzkiej ze stanowiska psy-
chologicznego. Są cierpienia, mające wybitną
podstawę anatomiczną, ale są i takie, których
źródła szukać należy w życiu psychicznym pa-
cycienta, lub w samem jego otoczeniu.

„Oprócz ciała należy leczyć i duszę” —
„prócz chorego organu, chore życie”, jak mó-

wił s. p. Chałubiński. Nigdy nie wypadnie mi
z pamięci wykład dr. Korczyńskiego o hypo-
chondryi. „Panowie — mówił znakomity pro-
fesor — pamiętajcie, że są choroby, przy któ-
rych lekarz musi przedewszystkiem pozyskać
całe zaufanie chorego, stać się jego przyjaci-
lelem, powiernikiem, doradcą, musi poznać do-
kładnie całą jego przeszłość i dopiero na tej
podstawie starać się wyrobić równocześnie
wpływ przezwyciężając na jego umysł”. Niewątpli-
wie więc, że znajomość ludzi w ogóle, zdolność
pewna krytyczna w ocenianiu ich charakteru
i skłonności jest niezbędnie lekarzowi potrze-
bna, a na nabycie jej wpływa długoletnia pra-
ktyka, ciągłe obcowanie z chorymi. Daleki je-
stem od twierdzenia, ażeby stary praktyk w
zawodzie lekarskim, rzeczywiscie tak idealnym
był w traktowaniu chorego. Owszem nie
przecezę, że z latami, z nabyciem niesłychanej
wprawy w ocenianiu chorób, w odróżnianiu
ich od przywidzeń i urojeń, którymi tyłu pa-
cyentów trapi swoich ordynaryusz, po pe-
wnem zobojętnieniu na cierpienia rzeczywiste
lub urojone, któreto zobojętnienie z czasem
przyjść musi, taki profesor lub primarysz mo-
że stać się oschłym, ironicznym, bezwzględ-
nym. Przyznaję to w zupełności, ale zmie-
rzam właśnie do wykazania, że tego rodzaju
lekarz nie będzie schlebiał słabostkom pacy-
enta, nie będzie się bawił w czułośćkowsko zby-
teczną i śmieszną, ale będąc nieraz dla chore-
go przykrym chwilowo, staje się nadal jego
wyratowaniem.

Publiczność lubi i wspiera zręcznych,
przyjemnych, modnych lekarzy, ale z pewno-

ścią po wyrok uda się do profesora lub pry-
maryusza. Niestety! zachowuje to sobie zawa-
sze na koniec, a zgłoszwszy się do tego lub
owego czuje się w obowiązku głosić nastę-
pnie o jego niesłychanych dochodach, które, bio-
rąc rzecz krytycznie, nie stoją w żadnym sto-
sunku do włożonego kapitału, do zużytego za-
sobu sił moralnych i fizycznych.

Od tych powag w zakresie sztuki lekar-
skiej przejdźmy ad *deos minorum gentium*, do t. z.
lekarzy „wolno praktykujących”. Dlaczego
„wolno praktykujących” rzecz ciekawa. Zapew-
nie dlatego, że wobec tej kategorii lekarzy
publiczności wszystko wolno. Wolno tej publi-
czności zzywać ich w dzień i w noc, wśród
śniadania, obiadu lub kolacyi, wolno jej żądać
od nich rzeczy śmiesznych lub wprost do wyko-
nania niemożliwych, zastosowania terapii
najnawiejszej, częstokroć nawet szkodliwej,
za co tym lekarzom nie wolno odmówić
konsultacyi o żadnej porze, nie wolno nie pójść
za chwilowym kaprysem chorego, ale za to
wolno liczyć na łaskawe poparcie mniej lub
więcej zadowolonego pacjenta. Właściwie zaś
główną cechą wolnej praktyki stanowi bez-
przykładna niestałość dochodów, zazwyczaj
skromnych, a zarazem zależność ich od rozma-
itych okoliczności, względów mniejszej lub
większej wagi. Niewątpliwie przynajmniej, że
siedziaba a więc na prowincyi miejscowości, w
miejscie dzielnicze odgrywają tu niemal rolę z
samej natury rzeczy, ale zdaje mi się, że nie-
mniejszą samą powierzchowności i sposobem obej-
sicia się lekarza.

Zdarza się lekarz, który jest za stary lub

za młody, zanadto delikatny, a więc nieśmiały,
jeżeli zachowuje pewne względy dla pa-
cyenta, za szorstki, jeżeli lekceważy słabostki,
uprzedzenia lub chorobliwe fantazje chorego.
Bywa także mało mówny, który nasuwa pewne
podjętą pacjenta co do zdolności swoich w rozpo-
znawaniu chorób, bywa zanadto gadatliwy, co
także niekorzystnie gdyż bardzo często gadatli-
wość służy do pokrycia zupełnej ignorancji
lub co najmniej chwiejności. Co gorzej zda-
rza się czasem lekarz ponury a więc nieprzy-
jemny, albo zanadto wesoły, z czego śmiało
wnioskować można o jego lekkożywności. Je-
den konsultuje pacjenta zanadto długo, drugi
zanadto krótko, jeden zapisuje za wiele le-
karstw, drugi za mało, słowem, trudno nawet
uwierzyć, jakie względy czasami wpływają na
mniejsze lub większe powodzenie lekarza. Po-
winien on być człowiekiem pod każdym wzglę-
dem idealnym, a ponieważ rzecz to niezmi-
ernie trudna, więc zazwyczaj zastępuje ją spryt
lub niesłychane zaparcie samego siebie. Dla
względnych powodzenia i co za tem idzie, wy-
starzających dochodów, poświęca się własne
ja, pozbywa się zupełnie swojej wolności, aże-
by tylko utrzymać w równowadze budżet mie-
sieczny i nie popaść w deficyt, który zczy-
niałby pożyczką pokrytą potrzebą. Szczęśliwymi
mogą się nazwać ci, którzy znajdują trwałą
punkt oparcia w stałej pensyi, pobieranej w
jakiej instytucyi rządowej, autonomicznej lub
prywatnej.

Dr. Stefan Henecl.
(Ciąg dalszy nastąpi).

Z izby sądowej.

• Jasło 19 marca.
(Skrytybójcze morderstwo).

W sobotę około północy zapadł wyrok w sprawie Lichtigów, oskarżonych o zamordowanie Władysława Gellera. Przysięgli zaprzeczyli pytanie w kierunku zbrodni morderstwa i współwiny w morderstwie, a uznali: Izaaka Lichtiga winnym zbrodni zabójstwa, oszustwa i oszczerstwa, Chanę Steppel współwinną zbrodni zabójstwa, Besię Lichtigową winną zbrodni oszczerstwa, a służącą Szynkowską winną zbrodni oszustwa. Na podstawie tego werdyktu trybunał skazał Izaaka Lichtiga na sześć lat, Jakóbę Lichtiga na 5 lat, Chanę Steppelową na trzy lata, Besię Lichtigową na 6 miesięcy, a Szynkowską na trzy miesiące ciężkiego więzienia.

KRONIKA.

Lwów 21 marca.

Wiadomości urzędowe. Minister sprawiedliwości przeniósł naczelnika sądu powiatowego w Brzostku, radcę sądu krajowego Alojzego Traut-fellnera i radcę sądu krajowego w Nowym Sączu dr. Tadeusza Wyrobisza do sądu krajowego w Krakowie. Dalej nadal radcy sądu krajowego w stanie specyjnku Stanisławowi Mardyli posadę radcy sądu krajowego w Krakowie i zamianował radcami sądu krajowego sekretarzy sądowych Karola Kulikowskiego w Krakowie i Bolesława Wittiga w Nowym Sączu.

Namiestnik przeniósł adjunktów budownictwa Adama Mozyńskich z Strzyki do Tarnobrzega i Karola Gerstingera z Brzeżan do Strzyki.

Prezydent krajowej Dystryktu skarbu zamianował kontrolora podatkowego Władysława Niedzwieckiego poborcą, a oficyała podatkowego Piotra Zagórskiego kontrolerem podatkowym.

Z powodu wiecu techników, na którym w nieaktowny sposób obchodzono się z rektorem politechniki i powzięto kilka niewłaściwych uchwał, rektor uchwałił udzielić nagany wobec dziekanów przewodniczących wiecu, słuchaczowi politechniki Starzyńskiemu i przewodniczącemu Tow. Bratniej Pomocy Chalekiewiczowi; temu ostatniemu nadto zagrozić wydaleniem z zakładu w razie powtórzenia, choćby najmniejszego wykroczenia. Nagana taka, udzielona przez rektora wobec dziekanów, pociąga za sobą stopień nieodpowiedni z zachowania akademickiego, ewentualną utratę stypendium lub niewzięcie do czynu.

Konkursa rozpisują: Krajowa Rada szkolna na posadę nauczyciela języka polskiego (prz. gl.) i filologii klasycznej (pob.) dla piątego gimnazjum we Lwowie z terminem do 15 kwietnia. — Wyższy sąd krajowy we Lwowie na posadę starszego radcy rachunkowego i naczelnika departamentu rachunkowego w VII, a radcy rachunkowego w VIII randze z terminem do 5 kwietnia. — Sąd wyższy w Krakowie na posadę dyrektora kancelarii w IX randze dla sądu obwodowego w Nowym Sączu i na kilka posad radców dla sądu wyższego w Krakowie z terminem do 6 kwietnia. — Sąd obwodowy w Tarnopolu na posadę zarządcy więzień w Tarnopolu w XI randze z terminem do 25 kwietnia.

Kradzież w tłumackim urzędzie podatkowym. Aresztowany oficyał tego urzędu Eliasz Biener został wypuszczony na wolną stopę, zaś kontrolora Karola Litwinowicza odstawiono do aresztu śledczego w Stanisławowie. Skradzioną kwotę — jak ogłosił sędzia śledczy — wynosi 12.865 zł. w gotówce, a 4960 zł. w obligacjach gal. funduszu krajowego z 2 maja 1893 r., 43-wych listach zastawnych Tow. kred. ziemskiej w i książceczce tłumackiej kasy oszczędności.

Tow. zalazkowe urzédnikóv pocztowych we Lwowie, odbyło w sobotę 21-sze doroczne walne zgromadzenie. Towarzystwo liczy 921 członków, a wpłaceni udziałów ma na sumę 38.261 zł. Cały majątek Towarzystwa wynosi 43.424 zł. Pożyczek udzielono w r. z. 134.724 zł., z tych spłacono 20.185 zł., reszta pozostaje na pożyczkach terminowych i ratalnych. Czysty zysk wynosi 2025 zł. Do rady nadzorczej wybrani zostali pp.: T. Łożński, A. Przesławski, W. Szymański i J. Czajkowski.

Rekolekcje. W Starę wsi pod Brzozowem urządzają OO. Jezuitów rekolekcje dla panów. W tym roku głosić będzie nauki ks. Stanisław Zaleski T. J. Zgłoszenia na rekolekcje przyjmuje ks. rektor kolegium OO. Jezuitów.

Znikł bez wieści Chłone Kastner, mężczyzna wysokiego wzrostu, rudy, o silnie kaprawych oczach, który otrzymałszy od firmy Sprecher we Lwowie gotówkę 1000 zł. i cłowe kwity depozytowe na 4.850 zł., miał wykupić spirytus w Wygodzie koło Zabolocia. Minął 13 bm. widziano go w Brodach, a od tego czasu niewiadomo co się z nim dzieje.

Wynalazek. Student politechniki w Liège, pan Kazimierz Prószyński, wynalazł przyrząd do składania dzienników i szybkich gorących opaskowania.

Konsekracja ks. biskupa Józefa Pelczara, nowego sufragana w Przemyślu odbyła się onegdaj bardzo uroczysto. Katedrę przemyską, wspaniale ozdobioną, już od samego rana wypełniły tłumy pobożnych, sama zaś uroczystość rozpoczęła się o godzinie 10. Konsekratorem był ks. Łukasz Solecki biskup przemyski, współkonsekratorami Jan kniaź Puzyra, książę biskup krakowski i ks. Konstanty Czechowicz, gr. kat. biskup przemyski. Obecni byli ks. Issakowicz, ordynariusz arcybiskup lwowski i ks. Józef Weber, biskup-sufragana lwowski. W prezbiterium znajdowali się namiestnik hr. Piniński, grono profesorów uniwersytetu jagiellońskiego, generałicy, kanonicy kapituły, liczni reprezentanci duchowieństwa z całego kraju i seminarium przemyskie.

Sumę pomyślną celebrował ks. biskup Solecki i on także dokonał aktu konsekracji. Ceremonia liturgiczna konsekracji jest bardzo piękny i miejsc w sobie wzniosła, symboliczna. W pierwszej jej części współkonsekratorowie wiodą ks. nominata do wielkiego ołtarza, przed którym siedzi ks. konsekrator: ks. notariusz odczytuje list apostolski, elekt składa przysięgę, a następnie poddaje się egzaminowi. W drugiej części odbywa się sama konsekracja, najpiękniejszą jednak jest część trzecia, w której nowy biskup składa konsekratorowi dary za dokonanie na nim konsekracji. Dary to niósł przed ks. Pelczarem cały szereg dostojnych osób: więc najpierw dwie świece gorące niesł przez Akademii hr. Tarnowski i prorektor uniwersytetu krakowskiego ks. Knapiński; następnie bochenki chleba niesł p. Urbanik, burmistrz miasta Korczyń (miejsca urodzenia biskupa Pelczara) i p. August Gorajski, prezes rady powiatowej króśnińskiej z okolicy jego rodzinnych. Baryłki z winem niesł pan Dworski, burmistrz miasta Przemyśla i ks. Władysław Sapieha.

Uroczystość skończyła się o godzinie 12, poczem o godzinie 1-jej odbył się w domu ks. biskupa Soleckiego obiad, wydany dla uczestników uroczystości. Do sto zastawionych stołów zasiadło przeszło 50 osób. Pierwszy toast wznosił ks. biskup Solecki na cześć Najjaśniejszego Pana a potem na

część hr. namiestnika. W mowie swej wyraził ks. Solecki nadzieję, że następca ks. biskupa Glazera spełni godnie swoje szczone zadanie, chociaż mitra biskupa najeżona jest licznymi kolcami, raniącymi tego, który ją nosi. Następnie ks. biskup Pelczar dziękował księdzu bisk. Soleckiemu za sakrę; jakoteż wszystkim innym biskupom za udział w akcie konsekracji; mowę swoją skończył życzeniem: *ad multos annos!* Namiestnik hr. Piniński wznosił toast na cześć Episkopatu, ks. Puzyra biskup krakowski na cześć diecezji przemyskiej, dalej ks. Solecki pil zdrowie ks. biskupa Pelczara, jako tego, który dziś został wyniesiony na szczyt kapłaństwa i jako tego który dziś obchodzi dzień imienia swego św. patrona. Piękne toasty wznosił jeszcze ka. arcybiskup Issakowicz, ponownie ks. Solecki i ks. Pelczar, p. Madeyski, ich szereg zaś zakończył hr. St. Tarnowski toastem: Kochamy się!

Następca ś. p. księdza biskupa Glazera, liczy obecnie lat 57. Szkoły kołczył w Przemyślu i w Rzeszowie a Teologię studiował w Rzymie. — Po powrocie z Rzymu otrzymał w roku 1871 katedrę teologii pasterskiej w Przemyślu, w którym to czasie napisał pierwsze s e dzieło: „Życie duchowne”. Dzieło to ascetyczne, jedynie w literaturze polskiej, zwróciło szybko uwagę w stłkach na młodego profesora i gdy przyszło w Krakowie do uzupełnienia posad profesorskiej, powołano ks. biskupa na katedrę historii kościelnej, a następnie na katedrę teologii pasterskiej. W tym czasie napisał ks. Pelczar dużo dzieł teologicznych, bardzo wysoko ocenionych. Dodać trzeba jeszcze, że ks. Pelczar jest jednym z najznakomitszych kaznodziej polskich i że pracował także dużo i dodatnio na polu działalności społecznej, będąc prezesem stowarzyszenia oświaty ludowej.

Wersje o dworze austriackim. Z Wiednia doniesiono zaraz po skończeniu się żałoby dworskiej po śp. cesarzowej Elżbiecie do *Berliner Lokalanzeiger'a*, że — jak utrzymują w kołach dworskich — cesarz Franciszek Józef zamierza jeszcze raz się ożenić, aby umożliwić następstwu tronu w prostej linii. — Wymieniają nawet 20-letnią księżniczkę Izabelę Orleańska, jako przyszłą cesarzową austriacką. Wspomniany dziennik otrzymał znów dnia następnego, tj. ubiegłej soboty, następującą korespondencję z Wiednia:

„Pogłoska o rychłych zaręczynach Cesarza Franciszka Józefa z księżniczką Izabelą Orleańską utrzymują się w dalszym ciągu uporczywie, aczkolwiek sfery kompetentne i dobrze poinformowane zapewniają, że jest ona bezpodstawną. Teraz twierdzą nawet, iż przed kilku dniami na audyencji zapowiedział Cesarz ważną publikację, co uważaniem jest za potwierdzenie pogłoski. Dziwnem to bardzo jest, iż podobna pogłoska znalazła mogła wiarę. Obecnie szerzy się druga, tak samo nieprawdopodobna. Oto głoszą, iż arcyksiążę Franciszek Ferdynand d'Este, przypuszczalnie następca tronu, żeni się z najstarszą córką arcyksięcia Fryderyka, dowódcy korpusu w Preszburgu. Jak zapewniają koła kompetentne, o zaręczynach arcyksięcia Franciszka Ferdynanda na razie mowy nie ma i wyboru przyszłej jego żony dotychczas jeszcze nie dokonano.”

Śluby. W niedzielę jako w dzień św. Józefa odbył się ślub pani Heleny z Dobiechich 1-o voto Holbanowej, córki śp. Napoleona i Pauliny z Bełdowskich z p. Tadeuszem Czapskim, znanym publicystą, redaktorem *Niedzieli* i sekretarzem literackim „Ossolineum”.

W Krakowie odbył się w tym samym dniu ślub panny Elżbiety Łódzka Ponińskiej, córki Juliana i Maryi z Sezanieckich, z panem Faustynem Jakubowskim, synem nieżyjącego już wicyprezydenta Krakowa śp. Faustyna Jakubowskiego i Józefu z Mistalskich.

Wielki pożar. W Nowym Jorku spalił się dnia 17 bm. hotel „Windsor”, mieszkający przeszło 500 eleganckich pomyślnych, a położony przy jednej z najpiękniejszych ulic. W ogniu utraciło życie 40 osób, a wiele mocno się pokaleczyło. Pożar powstał w pokoju narożnym 2-go piętra z powodu zajęcia się franki od zapalki lub papierosa. Po 5 minutach dym napelnił cały hotel i przeszkodził wielu zamieszkałym tam gościom uciekać przez kurytarz lub schody. Mieszkańcy wołając o pomoc, zebrał się na dachu i w oknach. Straż ogniowa wielu z dachów sąsiednich domów ociała, rzuciwszy im linę ratunkową. Inni goście powysekali w okien na ulicę, przyczem jeden upadł na przechodnia i obaj zginęli na miejscu. Pomiędzy tymi, którzy odważyli się na taki skok śmiertelny, była też pewna bardzo piękna kobieta, otulona tylko chustką, gdyż pożar zasłonił ją w kapieli. Mężczyźni, kobiety i dzieci, którzy wyskoczyli z okien na ulicę, w liczbie przeszło 100, sprowadzono do domów sąsiednich, wielu nieżyjących już, a innych dogorywających. Wielu też odesłano do szpitala. Dotychczas nie odnaleziono jeszcze szwagrowej Mac-Kinleya, która mieszkała w tym hotelu. Znaleziono już zwłoki pani Kirks, żony milionera z Chicago.

Naprzeciw hotelu „Windsor” znajduje się dom milionerki filantropki panny Gould, dokąd na jej życzenie sprowadzono pokaleczonych. Pomiędzy spalonymi znajduje się także policjant i dwóch strażników. Spalila się także księżka meldunkowa.

Odzyskanie klejnoty. Przed dwoma laty koleją wiedeńską powracał z zagranicy znany w Warszawie handlarz brylantów W. Jechał on z Antwerpii, wioząc ze sobą kupione świeżo brylanty i szafiry, przedstawiające wartość około 5.000 rubli. W tym samym wagonie, w którym jechał W., siedziała jakaś młoda osoba, jak się pokazało później, artystka trupy prowincjonalnej, jadąca z Sandomierza na Warszawę, do Lublina. W. zapoznawszy się w drodze z towarzyszką podróży, opowiadał jej o zagranicy, o ciekawych tajemnicach prowadzonego przez siebie handlu drogiem kamieniami, a w końcu na prośby damy, wydostał ukryty na piersiach woreczek skórzany i rozwijawszy go, ukazał oczom zdumionej tak olśniewającym widokiem towarzyszy — garść szafirów i brylantów, od których, jak się to mówi, łuna biła. Pokazywał kolejno pojedyncze sztuki, objaśniał o ich wartości, wadze, wadach lub zaletach, a w końcu, zgarnawszy skarb swój do woreczka, ukrył go znowu pod ubraniem na piersi.

Przyjechawszy do Warszawy, każdy z podróży podziękował w swoją stronę, a i handlarz brylantów, pożegnawszy się, rozstał się z artystką, która tego samego dnia miała się udać w dalszą drogę do Lublina. Przybywszy do domu, W. przedewszystkiem zwrócił się do kasy ogniotrwałej, pragnąc umieścić w niej klejnoty. Jakież jednak było przerażenie jego, gdy sięgnąłszy po woreczek — nie znalazł go na piersiach... Szuka w domu — nie ma, pędzi dorożką na stację, rozpoczyna poszukiwania w wagonie, którym jechał — napróżno, woreczka nie ma. Zrozpaczony całą wielką stratą, meludzie o zgonie w Warszawie, robi ogłoszenia w gazetach, przyrzekając 500 rubli „znalezionemu”, rozsyła oświadczenia do lombardów, a jednocześnie sam tego samego dnia siada do pociągu i jedzie do... Lublina. Wpada na myśl, że dama, przedstawiająca mu się w drodze jako artystka, jest ot zwykłą złodziejką klejnotową. Nikt nie ukradł klejnotów — tylko ona. Wszak jej pokazywał woreczek, widziała, gdzie go

później chował, z łatwością więc, za pomocą jakiejś sztuczki złodziejskiej, wyciągnąć go mogła. Przyjechawszy do Lublina i wiedząc nazwisko aktorki — odnajduje ją szybko. To go nieco zbiło z tropu. Złodziej nie wyjawiają przeciw prawdziwych swoich nazwisk. Mimo tego, udaje się do podejrzanej o kradzież aktorki i przeprowadza gruntowne badanie jej, a nawet rewizję. Wszystko na nic... Okazuje się, że podejrzana o kradzież klejnotów jest biedną ale uczciwą dziewczyną i że wszystkie posiadane przez nią fundusze, zaledwie na przyjazd do Lublina jej starczyły. Kilka znanych i wiarygodnych osób dało o niej jak najpochlebniejsze świadectwa.

W poszukiwaniach przeto swoich W. był na mylnym drodce. Wracając więc do Warszawy i tu w dalszym ciągu energicznie szuka, obiecuje sowite nagrody — napróżno. Ani zguby nikt nie odnosi, ani złodzieja z klejnotami nie udaje się przytrzymać.

Upłynęło przeszło trzy lata i W. pomału przebolał już tę stratę, starając się zapomnieć o niej, gdy najniepodziewanie przed kilkoma dniami otrzymał za pośrednictwem jednego z warszawskich kantorów komisowych list i posyłkę, pudelko niewielkie. Po otworzeniu pudełka znalazł ów zgubiony przed trzema laty woreczek skórzany, a w nim drogą kamienie co do jednego.

List, przy którym załączono posyłkę, był tej treści: „Szanowny Panie! Przed trzema laty, utraciwszy wskutek bankructwa mego chlebobdawcy miejsce w jednym z domów handlowych warszawskich, wałęsałem się przez długi czas po bruku bez dachu i chleba. Byłem już bliski rozpacz, będąc bez żadnych środków utrzymania, bez posady i bez nadziei otrzymania skądolwiek pomocy. Gdy tak jednego wieczoru szedłem ulicą Marszałkowską, rozmyślając nad smutną dolą moją, głodny i zniechęcony, nagle potrafiłem nogą jakiś przedmiot. Schyliłem się i podniosłem woreczek skórzany. Ucieszyłem się wielce, sądząc, że to pieniądze. Po otworzeniu jednak nastąpiło rozczarowanie. Ujrzałem garść szkiełek, świecących co prawda, ale, jak mi się wydawało, nadzwyczaj, bezwartościowych. Zawiedziony, chciałem już rzucić worek na ziemię, lecz po namyśle, machinalnie niemal wsunąłem go w kieszeń. Całą tę noc, mimo chłodu wrześniowego, przespacerowałem, nie mając gdzie udać się na spoczynek. Następnego dnia, w wczesnym ranku, wpadłem do pierwszego otwartego kawiarni, aby przynajmniej rozgrzać się nieco.”

Służba patrolowa na mnie niechętnie, codziennie bowiem bywałem gościem w tej kawiarni, jakkolwiek nie nie dawałem utargować. Dla zabicia czasu... głodu przerzucałem dzienniki. Nagle czytałem i oczom nie wierzę! Ogłoszenie o zgubionym woreczku z drogiemi kamieniami! 500 rubli nagrody za odnalezienie zguby. 500 rubli! Mój Boże! Toć to majątek dla mnie biedaka. Isło tylko, odnieść woreczek, a 500 rubli będę miał w kieszeni. Wtedy i o posadę łatwiej już się starać. Olsniony pięknymi widokami i nadziejami na przyszłość, zapomniałem o położeniu teraźniejszym, o głodzie, o wszystkim. Wyśmiałem się z cukierni i jak złodziej, szedłem ulicą, zdawało mi się bowiem, że już wszyscy wiedzą, że zgubione brylanty mam w kieszeni. Poszedłem za miasto. Za rogatką skręciłem w pole i tu, niewidzialny zupełnie, poczęłem ów skarb przegłądać.

Teraz dopiero przekonałem się, że jestem w posiadaniu prawdziwych drogiej kamieni. Z pożądliwością i chciwością skappa napawałem się widokiem skarbu, który na jednej dłoni z łatwością zmieścić mogłem. Ani się spostrzegłem, jak dzień mijał. Mając adres właściciela zguby z ogłoszenia *Kurjera warszawskiego* udałem się doń, ażeby mu wręczyć woreczek i odebrać wyznaczoną nagrodę. Przychodzę, powiadają mi, że nie ma pana w domu, że wyjechał właśnie do Lublina. Chwila ta była decydująca — postanowiłem nie zwracać klejnotów. Ponieważ fakt zguby stał się w Warszawie już głośnym i ani o sprzedaży, ani o zastawieniu wszystkich kamieni nie mogłem nawet myśleć, zastawiłem tylko jeden z najmniejszych brylantów i bez wzbudzenia żadnego podejrzenia, otrzymałem tam 60 rubli pożyczki. Tegoż dnia opuściłem Warszawę, udając się za granicę. Zatrzymałem się w Wiedniu, tu w kilku bankach zastawniczych zaciągnąłem pożyczki, otrzymawszy razem na zastaw klejnotów 3.000 guldenu. Mając taki kapitał, jako handlowiec z powodzeniem, rzuciłem się w wir spekulacji handlowych. Szczęściło mi się nadzwyczajnie. Po roku już kapitał mój powiększył się w trójnasób, a dziś jestem właścicielem przedsiębiorstwa, dającego zarobek kilkunastu pracownikom, naturalnie ziomkom moim. — Nadeszła więc chwila, ażebym się zrehabilitował z czyny, niegodnego człowieka uczciwego. Nie będę się długo tłumaczyć, postępem mój aż nadto mnie obciąża. Okoliczności łagodzących — żadnych, bo nawet ówczesne położenie moje nie usprawiedliwiałoby przywłaszczenia cudzego mienia, wobec tego, żeś Szanowny Panie ofiarowałem 500 rubli nagrody za zwrot brylantów. Sąd więc tobie, Szanowny Panie pozostawiam. Dziś odsyłam wszystkie kamienie z wyjątkiem jednego, zastawionego w Warszawie, przed opuszczeniem kraju. Nadto, ponieważ ofiarowałeś Szanowny panie 500 rubli znalezione, przeto, aby tam chociaż przyczynić się do rehabilitacji — dołączam ze swej strony 500 rubli dla roznadania ubogim według uznania Twojego Szanowny Panie. Dobrymi uczkami staram się naprawić błąd, popełniony przed trzema laty, nie jednak w życiu nie zdoła dać mi tego zadowolenia moralnego — jak słowo przebaczenia z ust Twoich, Szanowny Panie.”

Rzecz naturalna, że uradowany odzyskaniem, uważanego już za stracone mienia i wobec szczerzego żalu przywłaszczytela, W. przebaczył mu zupełnie.

Zmarli. W Rzeszowie Elżbieta z Pilińskich Jędrzejowiczowa, żona Władysława, właścicielka dóbr Hyżne, lat 56; dr. Stanisław Momidłowski, lekarz, lat 36; w Stanisławowie Tekla z Flechnerów Brodowiczowa, żona radcy lasowego, lat 68; w Krakowie Marya Cukrowiczowa, córka śp. radcy wyższego sądu, dr. Aleksandra Cukrowicza, artystka-malarka.

Stan powietrza. T. o g. 7 rano —0, w poł. +5 R. Bar. 753. Spada. Pogoda.

Dzisiejsze kucharki.

— Jeszcze chciałabym pani zapytać, dokąd się państwo wybierają na lato?

— Do Brzuchowic.

— W takim razie żałuję, ale nie mogę zgodzić się na służbę do państwa.

— Dlaczego?

— Byłam już w Brzuchowicach.

Szczera melomanka.

— Co się pani w muzyce Wagnera najwięcej podoba?

— To, że przy niej można się nawet oświadczyć, a nikt z sąsiadów nie usłyszy.

Repertuar teatru hr. Skarbka. Dziś we wtorek „Norma”, opera 4 w aktach Belliniego. We środę po raz pierwszy „Pamela”, sztuka w 4 aktach a 7 odsłonach (na tle rewolucji francuskiej) przez Wiktorina Sardou. We czwartek „Favorita”, opera w 4 aktach Donizettiego. W piątek po raz drugi „Pamela”. W sobotę po południu „Malka Schwarzenkop”, wieczorem „Norma”. W niedzielę po po-

łudniu „Kontrolor wagonów sypialnych”, wieczorem „Straszny dwór”.

Najwyborniejszą kuchnię cesarstwa niemieckiego, a mianowicie kuchnię samego cesarza w Berlinie, przedstawia z możliwą dokładnością Anna Herrmann w piśmie *Illustrirte Frauenzeitung* (zeszyt 15 i 16 z roku 1898). W szpitalach — tak opowiada między innymi autorka — znajdują się całe kolumny puszek najrozmaitszej wielkości, z różnorodnymi konserwami, „między innymi zaś w poważnej liczbie także ekstrakt mięsny Liebiga, mile widziany i szerokie znajdujący zastosowanie w kuchni cesarskiej”. A więc znowu jeden dowód więcej, jak wszechstronne przysługi oddaje „prawdziwy produkt Liebiga”, skoro w kuchni cesarskiej tak bardzo jest używany.

Literatura i sztuka.

+ Z teatru. Na dochód funduszu pomnika Mickiewicza odbył się wczoraj w teatrze Skarbowski koncert połączony z przedstawieniem dramatycznym. Publiczność przez wzgląd na cel a bardziej jeszcze dla wielce zajmującego programu zebrała się nader licznie. „Dziewiczy wieczór”, akwarela sceniczna w jednym akcie Gabryeli Zapolskiej rozpoczęła wczorajsze przedstawienie. Sztuka ta, która w Krakowie cieszyła się wielkim powodzeniem, odniosła również na lwowskiej scenie zasłużony sukces, a publiczność wywołała autorkę kilkakrotnie. „Dziewiczy wieczór” odznacza się prawdą w rysowaniu charakterów, dość oryginalną treścią — jak na jednoaktówkę — bardzo zgrabnym przeprowadzeniem dramatycznym, a przedewszystkiem sporym zasobem poezji, która przemawia słuchaczowi do serca i pozwala nam słuchać najwspanialszej talentowanej autorki od początku do końca z zajęciem. Artystki nasze odegrały ten obrazek sceniczny ku wielkiemu zadowoleniu publiczności, a zdaje się, również autorki, i zasługują wszystkie na prawdziwe uznanie.

Główną atrakcją koncertu były pieśni Leona hr. Pinińskiego odśpiewane po raz pierwszy przed szerszą publicznością przez p. Myszęgę. Debiut kompozytorski hr. Pinińskiego wypadł doskonale i odniósł prawdziwy sukces, sądząc po oklaskach publiczności. Niektóre z nich jak np. barkarola „W zwierciadłach Renu falach” i „Na skrzydłach pieśni” odznaczają się melodyjnością i tem łatwiej trafiają do przekonania słuchacza, wszystkie zaś dla swej niewymuszonej i bezpretensjonalnej formy są dość przystępne, a główną ich zaletą jest zastosowanie charakteru muzyki do słów poety. Z pierwszej seryi pieśni najbardziej podoobał nam się „Zapytanie”, osnute na tle słów Heinego, a napisane wiodącemu w chwili poetycznego natchnienia. Z pieśni napisanych do słów Mickiewicza wyżej stawiamy „Sen” z powodu bardziej zaokrąglonej całości. Wykonanie tych pieśni mogło być staranniejsze, albowiem p. Myszęga nie zdradzał dokładnej znajomości tekstu, śpiewał nieraz chwiejnie, deklamował bez zapalu i nie przyczynił się do podniesienia efektu, być może z powodu głosowej niedyspozycji.

Wokalne produkuje przeplatała skrzypka Roberta Posella i pianisty prof. Wilema Kurza. Pierwszy z nich przekonał nas, że dzienniki zagraniczne nie mięły się z prawdą, pisząc o jego talentie i zdolnościach wirtuozowskich. P. Posell posiada piękny ton, technikę nader przejrzystą i sumiennie opracowaną, i wiele muzycznego pocucia. Trudno nam wytworzyć sobie zresztą wyczerpujące zdanie o tym artyście, którego program wczorajszego nie bardzo szczęśliwie zestawiony, nie obejmował żadnego koncertu skrzypcowego, ani żadnego utworu klasycznego. W Romansie własnego układu przedstawił nam się p. Posell nader korzystnie jako uzdolniony kompozytor, w taitach cygańskich Nacheza, odegranych z wielką precyzją zauważyliśmy jak w ogóle w grze tego artysty pewien brak temperamentu i polotu artystycznego. Publiczność oklaskiwała skrzypka, występującego po raz pierwszy we Lwowie, nader serdecznie, i zmusza go do odegrania nad program utworu Sarasatego „Andaluza”. Doskonale pianista prof. Kurza odegrał znane nam już z jego występów utwory Smetany i polonez Chopina Es-dur i cieszył się jak zawsze wielkim powodzeniem. Akompaniament artystyczny dyrektora Jareckiego zasługuje na wznięcie.

Fr. Neuhauser.

+ Z teatru. Akwarelę sceniczną nazwała pani Zapolska, grany wczoraj u nas „Dziewiczy wieczór”. Jeżeli w takim nazwaniu mamy się dopatrywać jakiejś intencji, a nie uważać jej, jak się to dzieje, za zwykłą jak przycepioną dla mody nakazującą dawać dziełom literackim nazwy zaczerpnięte z innych dziedzin sztuki, to musimy szukać jakiegoś podobieństwa w wykonaniu akwareli do wykonania pieśni. Otóż akwarele odznaczają się tem, że podczas gdy w innych gatunkach malarstwa działa tylko farba, w akwareli z pod przezroczystej cieniokiej warstwy farby przegłada papier, który działa nie farby osłabia i brudzi. Dlatego akwarele dzięki tej konieczności technicznej są młodsze od obrazów np. olejnych i niesłychanie trudno wydobyć z nich się koloryty. Ten sam wzgląd też zmusza artystów do malowania akwarel małych, bo w mniejszych plamach łatwiej skupić kolor niż w wielkich.

„Dziewiczy wieczór” rzeczywiście tworzy analogię do akwareli i młą sięgającą treści i psychologii i rozmiarami. Rzecz dzieje się w domu mieszczańskim w wigilię ślubu panny domu, Tosi, gdzie dokoła sukienki ślubnej zebrały się przyjaciółki przysyłając panny młodej i rozmawiają o małżeństwie. Zadanie psychologiczne tkwi w tem, żeby scharakteryzować w tej rozmowie rozmaite usposobienia i charaktery owych przyjaciółek na tle takiej rozmowy. Pierwistek zaś dramatyczny wprowadza autorka z postacią kuzynki Tosi, Janki, która uszczęśliwionej Tosi rzuciła w oczy wiadomość, że jej przysły małż by niegdyś jej adoratorem, ale ją zdradził i żeni się z Tosią dla posagu. Na dowód prawdy słów swoich przedkłada Janka listy jego do niej dawniej pisywane. Robi się rwetes. Babka tłumaczy najprzód Tosi, że to nic nie znaczy i że Władysław może być tyć wernym, a potem niezauważnie nabiera z góry Jankę za to, że wnosi niebezpieczeństwo do domu i życie chce zatruć Tosi. W końcu gdy panny rozpoczynają tańczyć menueta, babka zmusza Jankę do wzięcia w tańcu udziału i podczas tego tańca szepem objawia jej swoje niezłomne postanowienie wysłania jej na studia za granicę, a na razie odsyła ją przez do domu. Zastana spada, zostawiając widza pod wrażeniem, że wszystko dobrze się skończy.

Ta treść dała naszej realiste sposobność do popisanie się sumą dobrych obserwacji i obserwacji duszy kobiecej i ułożył tak plamki kolorystyczne, że całość czyni dość harmonijne wrażenie. Swoją drogą, że rozmowa pańien na wydaniu i podłoków o mężach jako o temacie głównie jest obchodzącym, już samą swoją istotą tchnąć musiała prawdą i nastrożać sposobność do zajmujących, a czasami dość pikantnych spostrzeżeń. Tragizm życia zaś, który autorka wprowadziła w sztukę z postacią Janki, dał jej sposobność do pokazania, że tak ten smutek Tosi wynikający z występu Władysława, jak i uciecha tych pańien na wydaniu są właściwie

niczem innym jak tylko chwilowymi nie nie znaczącymi odniamianymi życia, które nie zasługują na takie znaczenie, jakie im ludzie nadają. Stanowiło to zaznacza autorka w ostatnich słowach babki. Ta stojąca już nad grobem a zatem jakby po nad życiem kobieta, patrząc na to wszystko co się dzieje, mówi: „Biedne dzieci, jak one nieraz jeszcze gorzko będą płakały — a jak niepotrzebnie!”

Pod względem charakterystyki posługiwała się pani Zapolska dość często szablone. Postacie Józki, zwanej generałem, a mającej wyobrazić to, co nazywamy „zuch dziewczyna”, i emancypantki są najzupełniej banalne. Mimo to przedstawienie wczorajsze robiło wrażenie dodatnio. Stało się to w znacznej mierze dzięki grze naszych aktorek, którym tym razem przypało w udziale rozmawiać na scenie wyłącznie o mężach, a zatem o temacie, który je i po za sceną zapewne bardzo obchodzi. Mówią więc z roli mówili zarazem i z duszy, a to nadało całości piętno niezwykłej szczerości. S. W.

Głosy publiczności.

Szanowna Redakcyo!

W zeszycie III (marcowym r. b.) czasopisma *Iris* zamieścił p. Stanisław Nowiadowski artykuł z napisem „Nasze Towarzystwa śpiewackie”, w którym wszystkich naszym miejscowym Towarzystwom śpiewackim zarzucił, że robią co raz mniej pod względem ilości i jakości, że ich członkowie dali się owładnąć apatją, zarozumiałości, lekceważeniu, że nie chodzą dość pilnie na próby, nie przestrzegają uwag swoich dyrygentów i że w ogóle nie ma w nich ani karności ani prawdziwego zajęcia się sztuką. Osobno zaś „Lutnia” wytknęła autor, że stanęła podczas wystawy w r. 1894 na swej ostatniej świetnej produkcji w sali koncertowej, że od tego czasu nie postępuje naprzód, popadła na własną szkodę w zarozumiałość, dającą się usprawiedliwić tylko przesądami, a nigdy teraźniejszością.

Zwracamy uwagę szanownego autora na to, że zarozumiałość nigdy się nie da usprawiedliwić, ani nawet najświetniejszą przeszłością, że „Lutnia” pracą ciągłą chce się utrzymać na stanowisku zdobytem pracą rzetelną i powszechnie uznaną. W roku ubiegłym dała „Lutnia” cztery koncerty, a sam autor w tym artykule chętnie przyznaje, że „Lutnia” wykonywała w jednym koncercie więcej, aniżeli inne Towarzystwa przez rok cały. Prócz tego brały chętnie udział w dziesięciu produkcjach podczas uroczystości Mickiewiczowskich we Lwowie i Krakowie, a przy innych sposobnościach śpiewały na chwałę Bożą lub na cześć dobra publicznego aż 27 razy. Chór mieszany brał udział w 14 występach. Cyfry te niechaj też poprzę nasze zapewnienie, że w gronie naszym panuje duch najlepszy, szczerzy zapal dla sztuki, obok karności i poczucia obowiązku.

Ten sam autor wyraził się w rekonzyi zamieszczony w *Stannie polskiem* dosyć niekorzystnie o koncercie „Lutni” z dnia 31 stycznia 1899, zarzucając brak staranności i dostatecznego przygotowania, a sopranom, że śpiewały za wysoko i że w ogóle „Lutnia” nie lubi subtelności i cieniowania. W artykule, o którym nasamprzód była mowa, opowiada autor, że najdelikatniejszą uwagę budzi „wśród „Lutni” gorycz i niezadowolenie” i że się tam zaraz rozpoczyna poszukiwanie przyczyn „niechęci” tego lub owego recenzenta, a może nawet „zawiesi”. (11).

Nie jesteśmy powołani dochodzić przyczyn niechęci i niezadowolenia szanownego recenzenta, ani badać podstaw jego krytyki. Jeżeli się jednak pozwoli na r. 1894 i na wspólny popis wszystkich miejscowych Towarzystw śpiewackich w hali koncertowej wystawy krajowej i jeżeli mu konieczne potrzeba porównania z innymi Towarzystwami, to oświadczamy, że „Lutnia” nigdy nie odmówi udziału w podobnych szlachetnych zapasach artystycznych.

We Lwowie dnia 15 marca 1899.

Z Wydziału Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia”.

Ustawę o organizacji szkół realnych w kraju przyjęto w trzecim czytaniu. Gminie Bór wilkowski powiatu białskiego zezwolono na pobór 200% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego, a gminie miasta Białej na ten sam cel zezwolono pobierać 105% dodatków do podatków. — Ośmiu radom powiatowym udzielono koncesji do pobierania opłat mytniczych.

Następnym punktem porządku dziennego była sprawa powiększenia liczby posłów w miast. Po obliczeniu posłów obecnych w sali okazało się, że i tym razem nie ma kompletu, gdyż nie było nawet 100 posłów. Marszałek zwrócił się przeto do obecnych posłów z prośbą, by wpłynęli na swych kolegów, aby przyszedli na następne posiedzenie i przecież umożliwili załatwienie tej sprawy.

Z kolei p. Gorayski imieniem komisji gospodarstwa krajowego referował sprawę popierania kultury krajowej na polu budowy wodnych. Komisja proponuje między innymi uchwały na regulację rzek niespławnych w r. 1899 sumę 85.035 złr., na subwencjonowanie fabryk drenarskich 5.000 złr., tudzież proponuje uchwały ustawy o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Wiegówki do mostu w Boguminiowicach, o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami i o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Legu.

W dyskusji ogólnej nad tem sprawozdaniem zabrał głos p. Bojko i wniósł uchwalenie rezolucji, wzywającej rząd, aby jeszcze w tym roku zajął się energicznie regulacją Nowego Brna w powiecie dąbrowskim. Rzeką ta została bowiem tylko w górnym biegu uregulowana kosztem olbrzymich ofiar. Z powodu wyczerpania funduszy stanęły dalsze roboty regulacyjne i ludność okolicy nad średnim i dolnym biegiem tej rzeki narażona jest na ogromne szkody.

P. Skalkowski wniósł rezolucję w sprawie przyspieszenia regulacji Dniestru. Sprawozdawca p. Gorayski zgodził się na obie te rezolucje.

W głosowaniu przyjęto wszystkie wnioski komisji tudzież rezolucje pp. Bojki i Skalkowskiego.

Petycję gmin i obszarów dworskich Łęzany, Miejsce Piastowe, Głównika i Suchodół, powiatu krośnieńskiego, o regulację potoków Łęka i Olszyny, przekazano Wydziałowi krajowemu z poleceniem zarządzenia wykonania projektu technicznego a następnie wykonania robót potrzebnych do odwodnienia gruntów przy pomocy państwa i kraju. Petycje gmin Szczakowa, Długorzyn, Dąbrowa i Jaworzno pow. Chrzanowskiego, o podwyższenie stanu wody na rzekach Przemszy i Białej Przemszy, odstąpiono rządowi do zbadania i

zarządzenia takich budowli wodnych, któreby przywróciły pierwotną produktywność nadbrzeżnych łąk i pastwisk w tych gminach. W podobny sposób załatwiono jeszcze trzy inne petycje.

Następnie p. Jordan imieniem komisji sanitarnej przedłożył sprawozdanie o czynnościach departamentu V Wydziału krajowego. Komisja proponuje polecić Wydziałowi krajowemu, by poezynił przygotowania do utworzenia Zakładu dla obłąkanych w zachodniej części Galicji i rozpoczął rokowania z rządem celem utworzenia w Galicji dwóch nowych szkół akuserek. P. Wójcik wniósł nadto uchwalenie rezolucji, wzywającej rząd, aby przyspieszył na egzaminach na akuszerki zmienił w tym kierunku, iżby kandydatki na akuszerki wolne były od opłaty taksy egzaminacyjnej z wyjątkiem kosztów dyplomu. Potrzebę tej ulgi uzasadniał p. Wójcik tem, że kandydatki na akuszerki pochodzą przeważnie z najbiedniejszych warstw ludności. — Izba przyjęła wnioski komisji, tudzież rezolucję p. Wójcika.

Na pokrycie kosztów tępienia myszy polnych otwarto Wydziałowi krajowemu na rok 1899 kredyt 4000 zł. i wezwano rząd, aby dał taką samą kwotę na ten cel.

Galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie uchwalono tytułem jednorazowej subwencji na założenie zakładu chowu ryb w Oparach kwotę 2000 zł., a 600 zł. jako roczną subwencję na utrzymanie tego zakładu.

Subwencja taka wypłacana będzie przez lat pięć od roku 1899 do r. 1903 włącznie. Na koszt utrzymania rolniczej szkoły zimowej w Niewirowie, uchwalono 928 zł.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, zarządził Marszałek odczytanie interpelacji.

P. Krempa wniósł do Wydziału krajowego dwie interpelacje w sprawie Banku krajowego. W jednej z nich skarżył się na niewłaściwe postępowanie zarządu Banku krajowego przy udzielaniu pożyczek hipotecznych i zarzucał mu, że niesprawiedliwie proteguje klientów syndyka Banku dra Tilla, w drugiej zaś żąda wyjaśnić co do stosunku w jakim pozostaje Bank krajowy z gal. Bankiem kredytowym i czy z powodu tego stosunku fundusze Banku krajowego nie są narażone na niebezpieczeństwo. P. Dunajewski wniósł interpelację do rządu, w której urguje sprawę reformy ustawy gminnej, p. Potoczek interpeluje rząd o polecenie żandarmerji, aby ścigała energicznie wszystkich, którzy wyzykują lud, p. Krempa interpeluje w sprawie trudności, jakie robi urząd podatkowy ludności przy płaceniu podatków, ks. Niebysłowicz w sprawie dostarczania bezpłatnie surowicy, a p. Winniczuk w sprawie sprostowania omyłek w księgach gruntowych.

O godzinie 14 zamknął marszałek posiedzenie i naznaczył następne na jutro, 10 rano.

Cześć ekonomiczna.

§ Wiedeń 20 marca. Na poniedziałkowy targ zwięziono bydła rogatego na rzeź ogółem 5620 sztuk; w tej sumie było z Galicji 869, z Bukowiny 98, Przebieg targu mdły. Ceny spadły o 1 zł. — Z całego spędu pozostało niesprzedanych 270 sztuk. Wółw z Galicji i Bukowiny sprzedano: 168 sztuk po 26—29 zł., 313 sztuk po 30—32, 158 sztuk po 33—35, 6 sztuk po 36—38 zł., licząc za centnar metryczny żywej wagi. Buhaje poduczone bez różnicy pochodzenia kupowano po 25 do 31 zł., krowy poduczone po 25—29 zł., było chuda dla masarzy po 16 do 24 zł. także za centnar metryczny żywej wagi.

Telegramy „Przeglądu”.

London 21 marca. Times donosi, iż zachodzi obawa wybuchu powstania na wyspie Samoa.

Wiedeń 21 marca. Na wczorajszych ogólnych posiedzeniach przyjął Cesarz między innymi hr. Stanisława Wisniewskiego i prezesa galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego Władysława Kraińskiego.

Kiel 21 marca. Przy instalacji księcia Waldemara, starszego syna księcia Henryka pruskiego (brata cesarza) w armii i marynarce, wygłosił cesarz Wilhelm mowę, w której powiedział, że życzenia jego sięgają aż po za morza, aż do nowych Niemiec.

Nowy-York 21 marca. Zdaje się, iż hotel „Windsor” padł ofiarą zbrodniczej ręki. Mili podpalic go zdołali, aby wśród popochni obławić się zdobyczą.

Tryest 21 marca. Wyruszyła stąd wczoraj c. k. eskadra pod dowództwem wiceadmirała barona Minuttillo. Od rana sroży się silna zaważa śnieżna.

Budapeszt 21 marca. Walne zgromadzenie węgierskiego banku kredytowego przyjęło jednogłośnie sprawozdanie Rady zawiadowczej wraz z postanowieniem rozdziału dywidendy 18 złr. za akcję, oraz udzieliło zarządowi absolutoryum.

Helsingfors 21 marca. Wielka deputacja ludowa, która udała się była do cara, nie została jednakowoż przyjęta, uchwała, stosownie do odpowiedzi otrzymanej od władz rosyjskich w Petersburgu, wysłać petycję do cara za pośrednictwem władz i jenerałego gubernatora.

Nowy Jork 21 marca. Jak donoszą z Hawany, wczoraj rano eksplodowała bomba przed tamtejszą katedrą. Brama kościoła została znacznie uszkodzona. Policja otrzymała nakaz konfiskowania broni u Kubańczyków; zarządzono również liczne aresztowania.

Kalkuta 21 marca. W ostatnim tygodniu zmarło tu 218 osób na dżumę.

London 22 marca. W Izbie gmin podsekretarz stanu oświadczył, że co do sprawy

chińskiej dążeniem rządu jest uzyskać porozumienie z Rosją i jest nadzieja, że to porozumienie korzystne i pożądane dla obu państw istotnie dojdzie do skutku. Oba wymienione państwa zdążają do wolnego handlu w Chinach.

Wiedeń 21 marca. Dziś przed południem padł tu obfity śnieg.

Rzym 21 marca. Dziennik *Opinione* donosi, że don Carlos zawarł z dwoma bankierami angielskim i francuskim umowę o dostarczenie mu kilku milionów celem wywołania w Hiszpanii po ratyfikacji pokoju hiszpańsko-amerykańskiego, powstania karlistowskiego.

HOTEL IMPERIAL

(pierwszorzędný hotel, restauracya i kawiarnia)

Lwów — ulica Trzeciego Maja.

Przyjechali dnia 21 marca. F. hr. Czernowski z Ożmōj. J. hr. Baden z Podasadek. A. hrabia Potocki z żoną i W. Cywińska z Oswiec. S. Sulikowski, K. Ehbrenberg i dr. R. Ławrowski z Krakowa. W. Łoorok z Lieszing. Fr. Cukrowicz z Stanisławowa. Dr. M. Flatau z M. Ostrawy. T. Dąziński z Brzozowa. W. hr. Dzieduszycki z Jezupola. A. Wechsler i F. Gehard z Wiednia. Dr. M. Rosenstock z Skałatu.

HOTEL FRANCUSKI

We Lwowie — Plac Maryacki.

(W nowym zarządzie, zupełnie odnowiony)

(K. Prokisch).

Przyjechali dnia 21 marca. Hr. Smarzewski z Król. Polskiego. Ign. Kurkowski z Charkłowy. Felicya Sozańska z Manasterzysk. T. Stormke z Czortkowa. A. Rambauser o Ustrzyk dolnych. Jan Szwiercia z Słasku austr. Ks. Londzin i dr. Michajda z Cieszyńska. Roman książę Puzyna z Piadyki. P. Kotarbiński, Dr. Pieniążek i G. Zapolska z Krakowa. P. Opel z Wiednia. J. Dankner z Czernowic. P. Himmelsbach z Frankfurtu. B. Schwager z Podwołoczysk. P. Abgarowiczowa z Bratyszowa. P. Dessens z Berlina.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcyi, nie bierze też ona za nią na siebie żadnej odpowiedzialności.

Zwracamy uwagę Szanownych naszych czytelników na znajdujący się na ostatniej stroncej dzisiejszego numeru Cennik handlu **Leonarda Soleckiego** i prosimy o jego zachowanie, gdyż inny nakład Cennika tej samej z tanioci i sumiennoci firmy przed wzięciem już nie wyjdzie. (Impressa).

ADWOKAT KRAJOWY

Dr. Ozyasz Wasser

otworzył kancelaryę

we Lwowie przy ul. Sykstuskiej 1. 46.

Zmiana mieszkania.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, narządu moczowego i płciowego

Dr. ALBIN PADELEWSKI

h. lekarz na klinice uniwersyteckiej w Wiedniu, Berlinie i Paryżu

OPERATOR

Ord. obecnie przy ul. Akademickiej 10 w dawniej kamienicy Grossa od 10 do 12 i od 3 do 5

Lwów 21 marca. (Z łby handlowej).

Akcyje za sztukę: Kolej gal. Karola Ludwika 200 zł. m. k. 11 — do 112 — Kolej Lwowski-Czern.-Jaska 200 zł. w. a. 31.00 do 31.00. Banku hipotecznego po 300 zł. w. a. 377 — do 387 — Akcyje garbarni w Rzeszowie po 300 zł. w. a. 205 — do 218 — Tow. budowy wagonów w Sanoku 258 — do 265 — Banku dla handlu i przemysłu po 200 zł. 90.00 do 201.00.

Listy zastawne za 100 złr. Banku hipot. galic. 5 proc. losy w 50 lat z 10 proc. prem. 110.30 do 111.00 4 i 10 proc. losy w 50 lat 100 — do 100.70, 4 proc. losy w 60 lat 96.50 do 97.20, Banku kraj. 4 i 10 proc. losy w 61 lat 101 — do 101.70, Bank kraj. 4 proc. losy w 57 lat 98 — do 98.70 — Tow. kred. gal. ziemskie 4 proc. (Emisyja) 97.50 do 98.20, 4 proc. losy w 41 i 10 lat 97.50 do 98.20, 4 proc. losy w 56 lat 95.70 do 96.40.

Obłigi za 100 zł. Gal. fund. propinacyjnego 4 proc. 98.40 do 99.10, Bukowińskiego fund. propin. 5 proc. 102.50 do —, Kom. Banku kraj. 5 proc. (II emisja) 102.00 do —, Kolejowe lokalne Banku krajowego 4 procentowe po 200 koron 97.50 do 98.20, Pożyczki kraj. 6 proc. 104.00 do —, 4 proc. z 1893 r. 97.40 do 98.10, 4 proc. po 200 koron z 1893 roku 94.30 do 95.00.

Monety. Dukaty cesarskie 566 do 573. Napoleon-dor 9.52 do 9.54. Polimpieral 9.50 do 9.52. Rubel rosyjski papierowy 127.00 do 128.00. 100 marek niemieckich 58.80 do 59.20.

Wiedeń 21 marca. (Giełda towarowa). Spirytus 18—18.20. Nafta galicyjska bez zmiany. Cukier 12.92—12.97.

Berlin 21 marca. (Zamknięcie giełdy). Banknoty austriackie 169.50. Spirytus 39.10.

Paryż 21 marca. (Zamknięcie giełdy). Trzyprocentowa renta 102.17. Mąka na miesiąc bieżący 43.—.

Frankfurt 21 marca. (Wczorajsza giełda wiedeńska). Kredyty austriackie 229.70; kolej państwowe 154.60; alpejskie 199.60; discount 000.00; laura 000.00.

Wiedeń 21 marca. (Giełda zbożowa). Pszenica na wiosnę 9.75—9.76, na maj-czerwiec 9.40—9.41; żyto na wiosnę 8.07—8.09; kukurudza na maj-czerwiec 4.82—4.84; owies na wiosnę 6.04—6.05; owies na maj-czerwiec 0.00—0.00; rzepak na sierpień-wrzesień 12.20—12.30; olej rzepakowy 32—33. Tendencja silna. Pogoda: pochmurno.

Budapeszt 21 marca. (Giełda zbożowa). Pszenica na marzec 10.63—10.65; na kwiecień 9.76—9.78, na maj 9.62—9.63, na październik 8.61—8.63; żyto na marzec 7.75—7.76; kukurudza na maj 4.55—4.56; owies na marzec 5.72—5.73; rzepak na sierpień 12.10—12.20. Popyt na pszenicę mierny. Tendencja silna. Pogoda: pochmurno.

!! Na Święta !!

poleca

ARTUR KOSCIK

(SYRIUSZ)
Lwów, ulica Zamarynowska 111 (dom własny), ul. Trzeciego Maja liczbą 2.
poleca wyborczy kandydat wprost z Ameryki półkilo od 75 ct Najlepsze herbaty półkilo od 1.50, kawa kuracyjna od 1.80 but. Rona najlepszy od 1.20 1/2 lit. Kaka holenderskie pół kl. 1.90.

Na zbliżające się Święta!

do zapuszczenia podłóg i posadzek.
Akter olejno brzozyowy „Fritze” nadzwyczaj trwały.
Głazura barwistowa „Mirza” bardzo trwała.
Masa francuska prawdziwa „Schneidera”.
Masę woskową własnego wyrobu.
Wosk prawdziwy do nadzierania.
Szczotka do feterowania z ciętarem i zwykłej.
Sukno do froterowania.
Aparat do czyszczenia dywanów.

Wszelkie inne artykuły dla potrzeb domowych polecają najchętniej

Friedrich i Beacock

Lwów ul. Hetmańska 1. 4

Masło dworskie świeże pół kilo	—48
Masło deserowe ze śmietanki pół kilo	—64
Masło deserowe ze śmietanki pół kilo	—72
Migdały olbrzymie wybierane pół kilo	—76
Migdały bardzo piękne pół kilo	—60 i —62
Rodzynki sultanki wybierane pół kilo	—38
Rodzynki clementyńskie wybierane pół kilo	—40
Rodzynki czarne pół kilo	—26
Daktyl Marokański przesłodzony pół kilo	—90
Daktyl aleksandryjskie pół kilo	—36
Daktyl Calafat pół kilo	—32
Figi deserowe Erebeli nadzwyczajne pół kilo	—80
" sultanki dobre pół kilo	—48
wiankowe bardzo piękne pół kilo	—16
Orzechy luskane włoskie pół kilo	—46
" w lipinach włoskie pół kilo	—20
" tureckie w lipinach pół kilo	—22
" luskane pół kilo	—38
Marmolada morelowa nadzwyczajna pół kilo	—70
owocowa " pół kilo	—40
Cykuta przesłodzona " pół kilo	—75
Arancini " pół kilo	—54
Mak siwy " pół kilo	—24
Miód lipowy " pół kilo	—28 i —32
Miód deserowy z kwiatu pomarańczowego, stoik	—20
Powidła przecierane " pół kilo	—13 i —15
Vanilia przesłodzona laska	—20
Czekolada szwajcarska 1/4 kilo od	—35
Oplatki grube sztuka	—01
Drożdże Mauthnera niezawodna odzież świeża	—9
Mąka przesłodzona sucha nr. 000 1/2 kilo	—180
Cukier turecki karton 5 kilowy	—195
prerawski karton 5 kilowy	—190
Mączka cukrowa 5 kilo	—190

Drzewka

owocowe

karłowe i wysokopienne krzewy owocowe szlachetne ziemiaki nasienne, nowe owa i jęczmień, kwiaty nowozone w paczkach i kwiatnice: Azalie i Kamelie 70—120 ct, Cinerarie, Primulki i Cyklamki 15—30 ct, Cebule: Begonii Glozini, Georginie pojedyncze, Liliputy i Raktusowe 10—25 ct, na półwiecze róże, rośliny dwanowe kwiatów letnich i t. p. ofiaruje **Ogród w Lubczy Królewskiej**, poczta i stacja kol. w miejsc.

Proszę zażądać cenników.

Na święta!

najwyborniejsze ciasta domowe jakoteż znane powszechnie wędliny, bulion i t. p. dostarcza po umiarkowanych cenach na zamówienia Zarząd dworu Putiatycze, poczta i stacja Sądowa Wisznia.

Skład Płocien Korczyński we Lwowie **Halicka 16** poleca

Płótna i Weby korczyńskie własnego wyrobu we wszystkich szerokościach i grubościach. Ceny stałe fabryczne.

Handel pod „Palmą“

Z. Zadurawicz i Spółki

Lwów, ul. Akademicka 1. 6.

Łaskawe zlecenia z prowincji uskuteczalamy odwrotnie nie łaskawo opakowania.

Zarząd dóbr Sidorów

poczta i kolej Husiatyn nagrodzony złotym medalem na wystawie krajowej r. 1894 za produkcyę nasion strączkowych poleca do siewu znakomity

Groch „Victoria“

przebrany palcami, sortowany i bardzo duży po 10 złr. 80 kr. wraz z workiem loco Husiatyn. Zamówienia uskutecznią się za pobraniem.

L. 16626.

Ogłoszenie konkursu.

Z początkiem roku szkolnego 1899/1900 nadane będą ośm miejsc funduszowych w c. i. k. zakładach wojskowych z fundacyi pod nazwą „Cesarza Franciszka Józefa i jubileuszowa fundacya“. Warunki przyjęcia ogłasza się równocześnie w Gazecie Lwowskiej i za pośrednictwem wszystkich zakładów naukowych wyższych i średnich.

Termin do wnoszenia podań do Wydziału krajowego upływa z dniem 5 Maja 1899.

Z Wydziału krajowego.

We Lwowie dnia 14 marca 1899.

Społojnie zasypiam

będąc nadzwyczaj zadolniona z zakupną rekawiczką (4 guzików 1.10). Pociągali do siebie i do ci. Weloników od 80 ct. fartuszków od 90 ct. i skarpetek dla męża w handlu

K. Domaina

ul. Halicka 1. 8 Lwów.

L. 16417.

Ogłoszenie konkursu.

Z początkiem roku szkolnego 1899/1900 nadane będą sześć miejsc funduszowych galicyjskich w c. i. k. zakładach wojskowych wychowawczych.

Warunki przyjęcia ogłasza się równocześnie w Gazecie Lwowskiej i za pośrednictwem wszystkich zakładów naukowych wyższych, średnich i niższych.

Termin do wnoszenia podań do Wydziału krajowego upływa z dniem 5 Maja roku 1899.

Z Wydziału krajowego.

We Lwowie dnia 14 marca 1899.

Rowery najwytrzymalsze na nasze złe drogi, znane z dobrego, nie niszczące w jeździe są

„Royal-Progress“.

Cenniki wysyła gratis.

Firma WIKTOR BERGER Lwów,

Akademicka 8.

ZAKUPNO KS'ĄŻEK

Przyjeżdżam za kilka dni do Lwowa i kupuję po najniższych cenach, przy natychmiastowym placeniu i odbiorze, książki w każdym, szczególnie w niemieckim języku. Głównie kupuję austriackie używane jeszcze dzieła prawne, piękna literaturę wszelkiego rodzaju, wszystko o sztuce i architekturze, dzieła naukowe, ze wszystkich gałęzi lektury, ostatnie tylko najnowsze wydania, rzadkie starożytne książki z ilustracjami etc. Całe biblioteki, jakoteż dzieła pojedyncze. — Zgłoszenia z pobieżnym podaniem książek przeznaczonych do sprzedania proszę adresować: **J. Schwab, Lwów, Grand Hotel.**

Kufekowa maczka dla dzieci

przez lekarskie powagi polecana
najlepszy środek pożywiania dla dzieci
najlepszy dodatek dla mleka
najlepszy środek dietetyczny dla dzieci chorych na kleski i żółtek.
Do nabycia w aptekach i drogueryach w puszkach po 45 kr. i 1 złr.
R. Kufek, Wien VI/2 Stumpergasse Nr. 44/46.

Bank zaliczkowy we Lwowie

w gmachu własnym przy ulicy Hetmańskiej 1. 10

przyjmuje do oprocentowania

wkładki na książeczki

za opłatą 4 1/2% od sta rocznie

opłacając z własnych funduszy podatek rentowy.

Biura Banku otwarte codziennie od godziny 9tej rano do 2tej popołudniu mieszczą się w gmachu własnym przy ulicy Hetmańskiej 1. 10.

Także na ra'y!

Nakrycia stołowe, kandelebrы, postumenty, cukierniki i inne przedmioty z prawdziwego chińskiego srebra

sprzedają bez podwyższenia cen na spłaty miesięczne

F. Susman i Sp. Lwów, ul. Kaźmierzowska 28.

Poszukuje się też w tym celu zdolnych agentów dla prowincji.

Cenniki na żądanie gratis i franko.

Godne uwagi!

Masowy mordera jest najlepszym środkiem na wrzawy, karaczony, pchły itd. i tylko PRAWDZIWY w szklankach po 15 ct, 30 ct, 50 ct. 1 złr. z marką murzyna.

Wolfa truciźna na pluskwy jest jedynym środkiem, by wyniszczyć zupełnie pluskwy wraz z zarodem

CENNIK LEONARDA SOLECKIEGO

we Lwowie, ulica Batorego 2.

Kawy.		1 kg. zł. et.	1 kg. zł. et.	1 kg. zł. et.	pół klg.
Ceylon gruboziarnista, wybierana	2.20	Krupki perłowe	24 et. — 28	Wanilia, 1 laska bardzo ładna	— 20
" perłowa	2.16	Grysk pszenny	— 20	Papryka mielona	1.20
" średnia	2.08	Qkaer Oats	pudełko po 9, 17 i — 32	" królewska	pudełko — 15
" zielona	2.02	Sago wrocławskie	— 52	Pieprz Cajenna	słoik — 40
Kuba gruboziarnista	1.92	Sago tapioka	paczka — 50	Sery.	
Portoriko	1.80	Mak kartoflana	— 36	Ser ementali dojrzały	1.60
Santos	1.20	Oplaki setka	— 85	" cieszynski	— 96
Syrus	1.30	Grzyby susz. czapeczki bez korzonków	3.60	" parmezan	2.50
Mokka arabska	2.16	Towary południowe		" imperial	— 15
Jawa złota	2.16	w najlepszej jakości.		Bryndza węgierska	— 64
Kawa Ks. Kneipa pół klg.	— 25	Migdały słodkie wybierane	1.60	Musztarda, oliwa, ocet.	
Kawa palona, 1 klg. 2 złr. i	2.40	" gorzkie	1.28	Musztarda francuska Diaphan	1 dk. zł. et.
Przy odbiorze 1 klg. przy każdym gatunku 6 ct. taniej z wyjątkiem kawy Syrus.		" bardzo ładne	1.60	" Tiwoli pół słoika 35, słoik 80	— 60
Kawy.		Daktyl marokańskie	1.80	" w szklankach pół słoika 18, cały — 30	— 30
w 5-kilogramowych woreczkach (netto 4 1/2 klg.), opłacone do		Califat	— 64	" kremowa ćwierć 18, pół 35, flaszka — 70	— 70
każdej stacji pocztowej w kraju.		Rodzynek sultanski	— 76	" francuska i kremowa 1 klg.	1.00
Ceylon gruboziarnista, wybierana	4 1/2 klg. 10.60	" eleme, duże, bardzo piękne	— 80	Oliwa nicejska 1 klg.	1.60
" perłowa	10.40	" czarne	— 56	" flaszki po 10, 20, 35, 60, 90 i	1.30
" średnia	10.40	Maaga	2.00	Ocet estraganowy winny 1 litr	— 40
" zielona	9.65	Orzechy tureckie okragłe	— 44	" owocowy	— 40
Kuba gruboziarnista	9.25	" tłuczone	— 40	" spirytusowy	1 litr 16 i — 24
Portoriko	8.70	" włoskie całe	— 40	" kuchenny	— 08
Santos	6.00	" tłuczone	— 32	Ryby i konserwy.	
Syrus	6.50	Śliwki bośniackie	— 32	Sledzie holenderskie	para — 13
Mokka arabska	10.40	" prunelki obierane	1.60	" marynowane	sztuka — 10
Jawa złota	10.40	Figi deserowe smyrnenskie	1.20	" wędzone	— 16
Cukierki.		" sultanski	— 32	Szprotki wędzone	1/2 klg. — 15
1 kg. zł. et.		" wiankowe	— 36	Moskale	sztuka — 03
Angielskie Rocks et Drops	1.44	Marony włoskie	— 36	Sardynki w oliwie, puszka po 14, 18, 28, 36, 80 i	1.50
Jedwabne poduszeczki nadziewane	— 12	Cykata duża	1.50	Sardele	1.60
Atlasowe poduszeczki nadziewane	— 12	Arancini drobna	1.12	Kapary	1.80
Jedwabne drobne mieszane	— 12	Cytryny	— 12	Biskopki angielskie i francuskie.	
Owocowe kwasne nadziewane	— 12	Pomarańcze	— 12	Alberty, Marie, Mixed, Quen etc.	2.40
Miętowe szwajcarskie z krzyżem	— 12	Świece, mydło, krochmal, farbka.		Grymasiki wanilowe	2.40
Miętowe białe duże	— 12	Wosk żółty pszczoły w cegiełkach do frote-	2.00	" czekoladowe	2.40
Czekoladowa jedwabna	— 12	rowania	— 40	Omnibus pudełko	— 40
Szazowe nadziewane słodem	— 12	Świece stearyn. stołowe paczka 560 gr.	— 40	Ciastka anyżowe i wanilowe sztuka	— 02
Pastyłki czekoladowe	2.00	" krótkie 10, 12 i 16-k. 500 gr.	— 38	" cyrkonowe sztuka	— 02
Czekoladki nadziewane tabliczka po 5	— 12	" powozowe 6 i 8-k. " "	— 36	Herbata chińsko-rosyjska.	
Ekstrakt słodowy Hoffa	— 70	" dziurkowane " "	— 40	Calkiem świeży transport.	pół klg.
Czekolada i Kakao.		" kandelabrowe cesarskie	— 45	Herbata przed zakupem wypróbujcie i tylko naj-	
Czekolada Sucharda Sante	1 klg. 2.40	Krochmal pszenny 1 klg. 28 i	— 36	lepsze w smaku sprwadam i tylko takowe sumenane Szay. P.T.	
" " z wanilią	1 " 1.60	" ryżowy	— 48	Publiczności polecam.	
" " " "	1 " 1.40	" brylantowy	— 09	Zbiór ostatni.	
Czekolada Jordana et Timaeusa najlepsza	3.40	" ze słońcem	— 05	Congo	1.60
" " " "	3.40	Klaskbrunn do polysku proszek	— 14	Souchong	2.00
" " " " bardzo dobra	2.60	Farbka tabliczkowa	— 28	Melange de London	3.00
" " " " z wanilią	2.60	" na wagę 1 dkgr.	— 04	Kaisow czarna	4.00
" " " " kuchenna 2 i	1.60	" w proszku pudełko po 5 i	— 10	Imperial	5.00
Kakao mielone Jordana et Timaeusa pudełko	45	" w galkach " po 5 i	— 10	Wysiewki herbaciane własne	1.60
" Suchard 45, 88 i	1.70	Mydło do prania suche 1 klg 34 i	— 36	" sprowadzane	1.40
" mielone Van Houtena puszka 75. 135 i	2.50	Mydło glicerynowe sztuka 5, 10 i	— 16	Okruchy z herbat	2.00
" w ziarnkach	1.50	Cykorya Franka pół k. 28, 1/4, 1/2, 11, 1/2 10 et.	— 04	Melange cesarski paczka 38 i 76.	— 76
" Bensdorpa na wagę	3.20	Cykorya Franka 1 klg.	— 04	" Zwracam szczególną uwagę Szan. P. T. Publiczności	
Makaron, ryż i p. wiktualy.		" Jordana figowa	— 09	na herbatę Melange de London jako znakomita, aromatyczna i	
Makaron włoski długi	— 40	" Kolba	— 04	dobrze naciągająca.	
" " " " gwiazdki, owsik i	— 40	" wanilowa	— 04	Likwory i rozolisy krajowe.	
" " " " i literki	— 40	Export	— 16	Gdański rozolisy oryginalny	1.10
Ryż włoski Glace	— 36	krakowska Rozmanita garnuszek	— 18	Starka litewska	1.10
" " " " Patua długi	— 36	" szklanka	— 15	Dereniówka	1.80
" " " " indyjski	24 et. i — 28	Czernidło na buty Fernolenda, pudełko 3, 6 i	— 12	Pomarańczówka na świeżych skórkach	1.60
Mak	— 48	Smarowidło na buty pud. 8, 15 i	— 25	Ratafia	1.80
Churut gomulka	sztuka — 08	Korsenie.		Czeresniówka	1.80
Bulion najlepszy	7.00	Pieprz czarny	1.44	Rozolisy we wszystkich smakach hr. K. Dro-	
Ekstrakt mięsny z flagą	— 85	" biały	2.00	hojewskiego	1.20
Maggi	słoik 45, 75 i 1.25	angielski	1.44	Leonardówka prawdziwa żytniówka bez	
Miód przysny i powy	— 64	Imbir	1.00	żadnych domieszek, flaszka 1 zł. pół flaszki	
Słoik miodu lipowego	20 i — 35	Goździki	— 02	Winiak	1.30
Powidła węgierskie wysmienite	— 30	Cynamon cały	1.00	Borowczanka i jałowczak	1.10
Marmolada morelowa	1.36	" tłuczony	— 02	Jarzębiak, jarzępinka i koniferynka	1.10
" malinowa	1.60	Kminek	1 1/2 — 01	Altwater	1.40
Konfitury	słoik — 50	Jalowiec	2 " — 01	Likiery zagraniczne.	
Smalec	— 68	Kolendra	1 1/2 " — 01	Benedyktyna, flaszka 250 i	4.50
Słonina	— 74	Saletra	2 " — 01	Charteuse	4.00
Fasolka perłowa	— 16	Liście bobkowe	2 " — 01	Absynt szwajcarski flaszka	3.00
Groszek omielany	— 24	Majeranek	1 " — 02	Maraschino luxardo di Zera pół fl. 1.30 cała fl.	2.50
Groszek zielony na jarzynkę	3.60	Kwiat muskatulowy	1 " — 08	Likiery amsterdamskie Erwen lukas Bols	4.50
		Galka muskatulowa	sztuka — 08		
		Zelatylna biała	1 dkgr. — 06		
		Szafran	1 " — 1.00		

Sassów!

Sławne bibułki cygaretkowe Sassowskie przerabia na książeczki (do kręconych papierosów) oraz na tufki cygaretkowe wyłącznie firma **S. WIERUSZ NIEMOJOWSKI** we Lwowie

Do nabycia we wszystkich trafikach.

Ekonom
kawaler, lat 50, poszukuje posady od 1go kwietnia 1899. Zgłoszenia P. 8 poście restante Brady 128.

Leśniczy
Mam zaszczyt zawiadomić P. T. Szanowną Publiczność, iż z dniem 15 marca objełam

Mleczarnię
przy ul. Zielonej 1. 3.

Aleksandrya Królicka.
Maszyny Singera ręczne od 25 do 60, nożne od 37 do 65 złr. ratami po 4 złr. miesięcznie tylko z najlepszych fabryk chrześcijańskich. Agentów nigdy nie wysyłam, proszę żądać cenniki. Józef Iwanicki, mechanik i spawacz, Lwów, Akademicka liczb. 26.

Miód
tegoroczny, prawdziwy pszczoły w blaszankach po 5 kilo a 2 zł. 50 ct. wysła za zaliczką J. Mencer Mikulinc.

Josef Stary, Żarawa, Jamnik,
Forstery i legawce zawsze ma do rzybia.

Specjalna szkoła kroju i szycia sukien damskich, Pańska Nr. 17 II piętro.

100 hiletów wizytowych
w pudełku eleganckim po 50, 60, 70 ct. litografowanych po 75, 85 ct., 1, 1.40. Za pośrednictwem nadesłaniem wysła franco skład papieru Schumann, Lwów, plac Bernardyński.

Adwokat dr. Jabłoński, Lwów, poszukuje natychmiast rutynowanego koncyjenta.

Redaktor odpowiedzialny: Wacław Majowski.

Papier z fabryki Czerlaskiej.

Drukarnia Narodowa Stanisław Maniecki i Spółka — Lwów Hotel Georga.

Leśnictwo Zassów

(o. p. Zassów stacja kolei i telegr. Czarna) — wysła za zaliczką niżej podane

nasiona leśne:

Nazwa	Sila kielk.	Za 1 funt	Nazwa	Ziobór	Za 1 funt
Jodla Pinus abies	40 pr.	20	Grab Carpinus bet.	—	20
Linda Pinus cembra	—	30	Iglizna Gleditsia	—	25
Sosna pasopolita P. silvestris	75 pr.	1 30	Jasion Fraxinus excel.	—	15
" czarna P. Anstrica	80 pr.	1 20	Jawor Acer pseudopl.	—	25
" ameryk. P. strobus	75 pr.	3 20	Klon Acer platanoid.	—	25
Modrzew P. larix	45 pr.	1 80	Oleha czarna Alnus gl.	—	25
Świerk P. picea	80 pr.	1 80	" biała Alnus incana	1	25
Akacja Robinia po.	—	25	Wiąz Ulmus camp.	—	30
Buk Fagus silvestris	—	25	Zarnowiec Spartium	—	40
Dab Quercus pedunc.	—	6	Jabłka ziarnówki	1	1
Głóg Crataegus mon.	—	15	Gruski ziarnówki	1	50

Cennik sadzonek leśnych, Drzew parkowych, Krzewów ozdobnych i Roślin pnących przesyła darmo i opłatnie Zarząd leśny Zassów pod Czarną.

Kropki żółdkowe

Brady'ego

(przedtem Mariasselske Kropki żółdkowe)
sporządzone w aptoce „zum König von Ungarn” Karola Brady w Wiedniu i Flieischmarkt 1. stary i młody trójkąt leśniczy i leśniczek znakomicie i wzmacniające są żółtkami przy przeziębieniach w trawieniu i innych dolegliwościach.

Cena flaszki 40 ct., podw. flaszki 70 ct.

Muszę zwrócić uwagę powtórnie, że moje kropki żółdkowe częstośrodek fałszowane bywają. Należy zwrócić uwagę przy zakupie na powyższy znak ostrzeżenia z podpisem O. Brady i wszystkie wyroby jako nieprawdziwe zwrócić, które nie są powyższym marką i podpisem O. Brady zaopatrzone.

Kropki żółdkowe apt. K. Brady
(dawniej Mariasselske żółdkowe kropki)
są w czarnym pudełku opakowane i obrazem Matki Boskiej Mariasselskiej (jako marką ochronną) zaopatrzone. Pod marką ochronną musi się znajdować podpis

Prawdziwe kropki żółdkowe są do nabycia we wszystkich aptekach.

Dla Pań

najmodniejsze zaboty, kokardy, krawatki, szalik, kołnierze, mankiety, półkoszulki, ponczochy, czapki, rekawiczki, paski, grzebki, żelazka, spinki, rogowe i sztykretowe, woski francuskie, gorsety, parafianki, parasolki i deszczochony we wielkim wyborze, towary najmodniejsze, ceny fabryczne.

Górski i Szydłowski
Lwów, plac Maryacki 8.
(róg Hetmański).

Jul. br. Branicki
Podherce p. Stryl

połączone Drzewa owocowe i ozdobne róże, dahlie, mieczyki itp., nasadzone ogrodnictwo. Owe nasadzone, kartofle, Cenniki darmo i opłatnie.

Doskonały na nasienie groch Victorya biały

przedeje po 8 złr. 50 ct. za 100 kl. Zarząd dóbr Worwolin-
ce p. Tluste. Dostawa do stacji kolei franco.

Władysław Bazant
Handel towarów korzennych, Pelikotów i Win.
Kieple główne ul. Halicka 1. 8, ul. „Halla” Targowica miastka
poleca towary tylko doborowe i świeże po cenach konkurencyjnych.
Na święta
maka piękna pół klg. 9 ct.
Marmolada do ciast 30 klg. 40 ct.

HANDEL HERBATY I KAWY

EDMUNDA RIEDLA
we Lwowie, plac Maryacki 10

połączone towary najlepsze gatunki

HERBATĘ o smaku czystym aromatycznym, które rosły franko opłacone do pół kl. Cengo zł. 1.60 każdej stacji pocztowej 4 1/2, kilogr.

Souchong czarna 2.00 w woreczku: 9.00 pół k. — 90
Kajow czarna 4.00 Cyna grubo ziarn. 9.50 — 90
Melange de Lond. 4.00 Ceylon zielona 10.00 — 1.00
Wysiewki herbaciane 1.80 „ „ praednia 10.40 1.04
„ „ „ „ 10.75 1.08
Wysiewki najlep- 1.60 Mokka arab. arom. 10.75 1.08
szych herbat 1.60 Mokka arab. 10.75 1.08
Jawa złota 10.75 1.08

Opakowanie nie liczy się.

Zamówienia z prowincji wysła się odwrotną pocztą.